Sri Sharada Peetham, Sringeri
MANUSCRIPT PRESERVATION CENTRE

A/C. NO.	NEW	233	OLD	206
FOLIO	137			

TITLE

1. [illegible] विवृति ।
2. [illegible]
3. [illegible]

दिन- సకలశాస్త్రప్రతిపాదకతయా కఠినానాం బాలానాం వ్యుత్పత్తిశక్త్యాశంకాం ప్రాచీనగ్రంథస్య ॥ ష. ష. ౬౩

III

॥ ౧ ॥ టీకా। అతిసంక్షిప్తేతి చిరంతనానాం ప్రాచీనానాం నిబంధనేషు గ్రంథేషు బాహుళ్యేన బహుతరదుఃఖహేతుప్రతిపత్తికతయా బాలానాం ప్రవృత్తిరితి భావః। సోఽప్యత్ర ప్రాచాం
మూలకతాప్రయుక్తానాదరణీయత్వం నిరసితుం చిరంతనేత్యుక్తం। ననివతత్త్వావధారణే తుతాహ తాదృశత్వలక్ష్యః ఏతద్గ్రంథకరణే క్లిష్టానామవస్యావిరతః సమర్థగ్రం థస్య
థకరణే ప్రవృత్తినిమిత్తమాహ కాశీవేత్యాదినా। కాశీవేయాదయా కృపాంతయావశంవదః। తదధీన ఇత్యర్థః। ననుగ్రంథాదౌ ప్రత్యూహప్రవృత్తిరాదౌ తు ఇయం ప్రయో
జనాదికం వక్తవ్యం భవతి తస్య చ యుహానుక్తత్వాద తద్గ్రంథస్యోపేక్షణీయతా స్యాదితి శంకాం విషయప్రయోజనసంబంధాధికారిణాం సూచయన్ అతిసంక్షిప్తేత్యాదినా తత్త్వం
థస్య సకలపదార్థప్రతిపాదకత్వప్రదర్శనేన పరిహరతి। యత్పురా షయకాస్త్యసియత్సుమపోషిదవాసియాత। యత్తపళీసక్తాంతే యతత్పురుషప్రమదర్పణాం। ఇతి
భగవదుక్తేః ముక్తావళీ న్యాసపద్యగ్రంథం భగవతి బాధ్యతయా సపకేతత్ప్రసువర్తయా సవపద్యగ్రంథస్య చ నామ నిబద్ధాని। సద్రవేతి ద్రవ్యైస్సహితాం యుక్తా॥
ప్రతిపాదకతయా సుక్తైరపి గుంభితాం యుక్తాం సహాంత్యోపణాదీనాం వంచానాం కర్మణాం జ్ఞాపికా బాధికా సజ్జాతిరూపం సామాన్యం విశేషాః నిత్యాః
సమవాయః త్రైర్ముళితాయద్వా సంతిహామాన్యవిశేషనిత్యమిళితాని యుసాంప్యసా నిత్యమిళితతి నిత్యసంబంధః అభావప్రకర్షణ పాతిగభావాదిష్పేవన
పైతక్షణీయం తసాప్యపరాప్రకాశితా। ఏషా ముక్తాపళీ సిద్ధాంతముక్తావళీ। సిద్ధాంతా ఏవ ముక్తాః తాసామావళిః పఙ్క్తిః విశిష్టానాం గంరాయకావస్య పత్తి ॥ ౧ ॥
సివక్షస్థలే వినయస్తావిశేషేణాపి గంతాం సుకృతినాం పండితానాం మనసః ముదం సంతోషం వితనుతాం విస్తారయతు ఇత్యర్థః। ననయుక్తానామత్ర
చిరంబవాకాళం

శ్రీరామాయ నమః । హనుమతే నమః । శ్రీలక్ష్మీనృసింహాయ నమః । శ్రీశారదాంబాయై నమః । శ్రీగురుచరణారవిందాభ్యాం నమః । లక్ష్మీపాదయుగం ప్రణమ్యాపి తరం శ్రీబాలకృష్ణాభిధం

భారద్వాజకులాంబుధౌ విధుమివ శ్రీగౌరవాన్నాంబుజం [illegible] తాండ్యబ్రాహ్మణ [illegible] సవచనం బుధకృత్ తమసాం [illegible] ద్వారా రక్షేత్ స్తుతి [illegible]

[illegible] శ్రీసాయణాచార్య [illegible] వాక్యార్థం చ [illegible] విశ్వనాథ [illegible] నామ [illegible] సమర్థయే [illegible]

[illegible] ప్రీత్యై [illegible] శ్రుతి [illegible] బుద్ధిప్రదం [illegible]

[illegible] వక్ష్యమాణ [illegible] ప్రతిపత్తి [illegible] విశేష [illegible] ఇత్యర్థః [illegible]

[illegible] తత్ప్రసాదాత్ [illegible] తాండ్య [illegible] ఇత్యర్థః । [illegible]

[illegible] భాష్య [illegible] నామ [illegible]

[illegible] సాయణ [illegible] సమర్పిత [illegible] ఇత్యర్థః । [illegible]

[illegible] అత్ర [illegible] ఇత్యర్థః । [illegible]

[illegible] ప్రతిపాదిత [illegible] భగవత్ [illegible]

తాండ్యబ్రాహ్మణభాష్యారంభవ్యాఖ్యానం -

శ్రీః

నూతనాం విదుషాం మనస్సంతోషస్తత్రాలపం సదుక్తిరితి సతోపయుక్తయోయస్సాంప్రతం తథా ముక్తావళీసాదృశ్యంచ ప్రవాహాదిపదార్థవత్త్వయా । తథాహి । ముక్తావళీ సప్రవాహా సాధకతయాప్రవృత్తా ప్రవృత్తాధికతయా యావత్ నానావిధప్రవర్ధితతాదృగుణేనసూత్రేణసంబద్ధానిర్మితా । సుకృతినాం పుణ్యవతాం యానిసంతి సమీచీనాని భగవత్పూజనాదిరూపకర్మాణి తేషాం ఉపకారాయోధికా సత్సమాదనీయం సమీచీనాం అంతి [illegible] మహాత్వనిర్మలతాదిః తాభ్యాం నిత్యమనవరతం విం [illegible] తాసంబదస్థ అభావే తేజోభావే అంధకారే సతి ప్రకాశేనపాంజ్వలా అర్థప్రకాశికేతియావత్ ప్రవాహాదిసకలపదార్థవత్త్వే అత్రచ ముక్తావళీతోపకర్తృత్వనిదోర్గత్వమపసూచితం । అత్రచ ప్రవాహాదిపదార్థప్రతిపాదకతోపకర్తృ ప్రవాహాదయోవిషయాః ఉక్తాః పదార్థతత్త్వావధారణంచ ప్రయోజనం సూచితం సృష్టిభక్తిప్రతిపాద్యప్రతిపాదకభావః పదార్థతత్త్వావధారణకామోఽధికారీతి గ్రంథారంభసమయేకృతస్యమంగళస్యప్రచయ్యర్థమాహ [illegible] దర్శయతి విఘ్నవిఘాతాయైతదారభ్యమిత్యాదిగ్రంథసేతిశేషః యాదృశపదప్రయోగాత్ పదస్యవ్యుత్పత్తిమాదధానవతయా విపదమానర్థకమితిప్రతిభాతి తథాపివిశిష్టవాచకానాం పదానాం విశేష్యవిశేషణవాచకపదసమవధానేవిశేష్యమాత్రపరతాం యాః సహితైర్గురుతపూర్వకం ప్రారితప్రశ్రీచకాపేనావస్తేసుప్రశ్రేయసవసంతవనితోక్తాజితకోశానాం గురుతపూర్వకం గ్రంథప్రవృత్తవివిశిష్టవేణుమోహనకీచకపపెక్షప్తా తావద్వ్యాప్తపదం అభావమాత్రపరమేవేతి ప్రష్టవ్యం నవానిష్ఫలత్వావస్యంగభాచరణమయుక్తం నచనిష్ఫలత్వమేవాసిద్ధం తస్యఫలవిశేషశూన్యత్వహేతునాసాధనాదితాశయాతాఽశంకతే నవితి మంగళసత్కారణాభావేవతి కేశవస్యభిచారరూపహేతుమాహ వినాపీతి సరివఘ్నసరిసమాప్తితిసిద్ధేః నచతత్రజన్మాంతరీయమంగళకల్ప నాన్నవ్యభిచారఇతివాచ్యం భోగాదినాపినాస్తికాత్మనివిఘ్ననాశసంభవేనజన్మాంతరీయమంగళసందేహేనవ్యభిచారసంశయసంభవాత్ అత్రచ [illegible]

సమాప్తి

౮ తథా అయం గ్రంథోనేపి తపా౦ ౹

విఘ్న౨ ధ్వంస పూర్వకేర౦ నస మాప్తి తలక [illegible]

१देन.

ఆరంభే విఘ్నధ్వంసత్వప్రయుక్తప్రవృత్తిసంతతేర్యత్ర కథంచిత్ తత్ర తత్ర విఘ్నాభావ | श्री. श्री. श्री
విత్తేష్వయాయానర్థ్యేయోగ్యతా ప్రవృత్తేరుపపత్తిః

కాదంబర్యాదిగ్రంథేషు మంగళసత్వేపి సమాప్తేరదర్శనేన అన్వయవ్యభిచారో దురుపపాద ఇత్యాశంకాం బాధయతి వ్యభిచారసంశయనిరాసాయ వ్యభిచారసంశయరూపతయా కారణత్వాత్

॥ २ ॥ తస్య కృప్తప్రతిబంధకత్వేన తత్ప్రసమితి తత్ర తస్యానుకూలత్వాత్ ఇత్యభిప్రాయవాన్ మంగళం సమాప్తిఫలకం సమాప్త్యన్యఫలకత్వే సతి సఫలత్వాదిత్యపరిశేషాను

మానేన మంగళస్య సమాప్తిఫలకత్వం వ్యవస్థాపయిష్యన్ ప్రథమతో విశేష్యసిద్ధినిరాసాయ సఫలకత్వం సాధయతి అవగీతేతి విషయతయా పంచజ్ఞానవిషయసమ్బంధేన ప్రసక్తమత ఆహ

ఆచారేతి ఆచారశ్చాత్రోద్యదపి క్రియైవ తథాపి విషయతయా తద్వత్తాకత్వమేవ వివక్షితం తద్విషయత్వం విధేయతయా బాధకం తేన న వ్యభిచారః తస్యాప్యుద్దేశ్యతయా

కలితవిషయత్వాత్ విధేయతయా కృతివిషయత్వాభావే తు వందనాదావపి శిష్టాచారస్యాభావాత్ శిష్టపంచఫలసాధనతాం శిష్టాంతరకృతత్వానుమేయతాం వేదమూలకత్వం

తదేవ తేన పూర్వోక్తేనాంశేన తద్విశిష్టానిష్టేన వ్యభిచారః శిష్టాచారవిషయత్వాంశ్లేనయాగాదావస్తు అవగీతేతి అవగీతత్వం చ విశేషణనిష్టానుబంధిత్వం తేన శ్యేన

యాగాదౌ ప్రవర్తమానయుక్తబలవదనిష్టానుబంధీష్టసాధనత్వరూపసాధ్యాభావేపి న వ్యభిచారః సిద్ధిరనుమితే తత్ర మంగళే ఫలజిజ్ఞాసాయాం విశేషతః ఇత్యేషః

కథం ఫలజిజ్ఞాసాయాం నను తర్హి గంగాస్నానాదీనాం వ్యవహారకర్తత్వ [illegible] సంభవతీతి దృష్టసంభవేన అదృష్టకల్పనమితి భావః నను తథాపి విశ్వజిన్న్యాయేన స్వర్గ ఏవ

ష్టం కల్పతామత ఆహ ఉపస్థితత్వాదితి ఆరబ్ధం కర్మ నిర్విఘ్నం పరిసమాప్యతామితి గ్రంథాదౌ ప్రవర్తకపురుషసంబంధి కామనా విషయత్వేన పరిశేషానుమానే [illegible] ప్రవృత్తమా ॥ २ ॥

నస్యోపస్థితత్వాదిత్యర్థః కల్ప్యత ఇత్యనుమీయత ఇత్యనేన మంగళస్య సమాప్తిహేతుత్వే అనుమానమేవ ప్రమాణం నను శిష్టాచారానుమితశ్రుతిరేవ మానం పూర్వోక్తవిశే

॥ ३ ॥ ష్టవ్యభిచార ఇతి వాచ్యం తథాసతి జన్మాంతరీయస్వసమాప్తిముద్దిశ్య జన్మాంతరే మంగళకరణాపత్తేః అతస్స్వప్రతియోగిచరమవర్ణావచ్ఛేదకతాసంబంధేన సమాప్తిం ప్రతి సైవ హేతుత్వ
త్ర స్వావచ్ఛేదకతాసంబంధేన మంగళస్య హేతుత్వస్య వాచ్యతయా నాస్తికకర్తృకే వ్యభిచారస్య దుర్వారతాపత్తిః న చ తత్ర పూర్వజన్మాధికరణ విఘ్నధ్వంసహ కారణాంతర అసమవధానే
నైష్ఫల్యాభావేపి ఆముష్మిక పుత్రపౌత్రాదిరూపఫలస్య సిద్ధ్యంతి తత్త్వాదితి వాచ్యం తత్ర పుత్రపౌత్రాద్యనాశ్రవణాదితి ఇహ తు శిష్టాచారానుమితశ్రుత్యా తాదృశవిఘ్నధ్వంస సమాప్తే
వ మంగళఫలతా ప్రతీతా న చ స్వావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రతియోగికత్వ స్వానంతర్యోత్పత్తికత్వ ఉభయసంబంధేన మంగళజన్యవిఘ్నధ్వంసవిశిష్టసమాప్తిత్వస్య మం
గళకారణతావచ్ఛేదకతాపన్నవ్యభిచార ఇతి వాచ్యం కారణస్య కారణతావచ్ఛేదకతాపన్నఘటకమాత్ర అత ఏవ కాశీమరణానన్తరం తత్ర శ్రుతత్వం తన్న తత్పదవాచ్యం ప్రయో
జకత్వాపవర్గసంగ్రాహకతాం సంగచ్ఛతే అనలధారా కాశీమరణవిశిష్టముక్తిం ప్రతి కాశీమరణస్య హేతుత్వస్య నిర్దుష్టతయా తథా కర్మణ వ సంగతమేవ హాళాహలం అత్ర తమే
వం విదిత్వాతి మృత్యుమేతి నాన్యః పంథా విద్యతే అయనాయేతి శ్రుత్యా తత్త్వజ్ఞానస్య ముక్తిసాధనత్వం ప్రతిపాదితం తత్ర కాశీమరణస్య ముక్తిహేతుత్వ
తే ఏవ న సంభవతి కాశీమరణజన్యముక్తౌ తత్త్వజ్ఞానస్య వ్యభిచారాత్ అతః కాశీమరణస్య న ముక్తిజనకత్వం అపి తు తత్త్వజ్ఞానద్వారా ప్రయోజకత్వమేవేతి గ్రంథకృతాం ॥ ३ ॥
అత్ర ప్రయోజకత్వాపవర్గసంపంచమాళికేన తు కారణస్య కారణతావచ్ఛేదకతాపసంభూత త్వపవర్గేణ మిలితే దస్తు కారణస్య కారణతావచ్ఛేదకత్వం పి అస్తు చ ప్రా
ప్రాప్తిత్వాన్మంగళజన్యవిఘ్నధ్వంసవిశిష్టసమాప్తిత్వస్య కారణతావచ్ఛేదకత్వం తేన నాస్తికకర్తరికే వ్యభిచారవారణాయ తథా పి భూకాంచినానాశ్రవిషం ।

షనిర్ణయాభావేన తస్యాః ప్రయోజకత్వాదితి సూచితం వాక్యకత్వఘటితకారణతాగ్రహం ప్రతిబంధకజ్ఞానవిషయవ్యతిరేకవ్యభిచారవత్త్వమిత్యర్థ ఇతి మంగళస్య సమాప్తిఫలకత్వే
ఽపి తద్గ్రహే తత్రాపి నాస్తికాదిగ్రంథే తత్సంగళం కలవతే అనుమేయం వ్యతిరేకవ్యభిచారపరిసమాప్తేరితి శేషః గాలపూర్వసంశయకవ్యవసన్నసత్వపూర్వాపత్త్వవ్యభిచారసంశయ [illegible] కారణతా
నుమితావప్రతిబంధకతాపాదవ్యభిచారనిర్ణయసాధ్యాభావాన్ తదితి భావః సన్నేవ సపక్షసత్త్వం వ్యభిచారజ్ఞానం కారణతాగ్రహం విరోధి [illegible] గతేన వేతాలశంక [illegible] నవయం వ్య
భిచారం నిరస్యతి యత్రేతి తత్రకాదంబరాద్యా బలవత్తరతత్ప్రతిబంధకసత్త్వేన విఘ్నధ్వంసాజాతత్వేన ప్రచురసత్త్వే ప్రచురస్యాప్యేవ మంగళస్యేత్యర్థః [illegible] బలవత్తరవి
ఘ్ననివారకత్వే ప్రచురవిఘ్న... స్యాపి సంగ్రహః తథా చ మంగళస్య విఘ్నసమసంఖ్యాకమంగళత్వేన నాశకతయా తత్ర విఘ్ననాశకత్వ ఇతి భావః నను తథాపి కాదంబరాద్యా
విఘ్నధ్వంసో మా జాయతాం సమాప్తిః పరం జాయతాం మంగళరూపహేతోస్సత్త్వాదిత్యాశంకాయాం విఘ్నధ్వంసస్య సమాప్తిజనకవిఘ్నధ్వంసవత్త్వాసంబంధేన మంగళాభావా
త్సమాప్తిరితి భావః ఆహురిత్యస్వరసోద్భావనం తద్బీజం తు విఘ్నధ్వంసద్వారా మంగళస్య హేతుత్వం ... కాదిగ్రంథసమాప్త్యాఖ్యానాం తత్ర స్వ
... విఘ్నధ్వంసస్య ... సంబంధేన సమాప్తిం ప్రతి ... విఘ్నధ్వంసస్య ... సంబంధేన మంగళహేతుత్వాత్ తత్ప్రతి ...
... సంబంధేన సమాప్తిం ప్రతి ... సంబంధేన మంగళస్య హేతుత్వాద్ ... మంగళస్య ...

నపూర్వకృతసమాప్తౌ క్లృప్తనియతపూర్వవృత్తితాకేన విఘ్నధ్వంసేన మంగళస్యోపయోగస్య సమాప్తేరపి నిర్వాహే మంగళస్యాన్యథాసిద్ధత్వం దురాపరమేవ నచ వ్యాపారేణ వ్యాపారిణో నాన్యథా

సిద్ధిరితి వాచ్యం యత్ర వ్యాపారిణః ప్రమాణబోధితకారణతానిర్వాహాయ వ్యాపారస్య కారణత్వం కల్ప్యతే యథా యాగస్యాపూర్వం స్వర్గహేతుతానిర్వాహాయాపూర్వం తత్రైవ వ్యాపా

రేణ వ్యాపారిణో నాన్యథాసిద్ధిః అత ఏవ శ్వాసాక్షిమరణస్య తత్తజ్జ్ఞానేన అన్యథాసిద్ధత్వాత్ప్రయోజకతవపరతయా శ్రుతిసమర్థనం సంగచ్ఛతే ప్రకృతే ~~ప్రకృతే~~ కృతిబంధకాభా

వస్యైవ కార్యమాత్రే హేతుతయా మంగళస్య కారణతాం వినాపి క్లృప్తతయా అన్యథాసిద్ధతయా దుష్పరిహారమేవేతి విఘ్నధ్వంసస్య ద్వారత్వమిష్టతాం ప్రాచాం మతే పక్షాంతరమాశ్రయతే

ఆరంభే విఘ్నాని వర్తంతే మంగళాచరణేనచ విఘ్నధ్వంస ఏవ ఫలమితి వదతాం చింతామణికృతాం మతమాహ నవ్యాస్త్వితి విఘ్నధ్వంస ఏవేతి ఏవకారేణ నా

సమాప్తిరితి వ్యవచ్ఛేదః ఫలం ప్రతి తులదైశ్యం స సమాప్తిః ఫలం స్వర్గాదివత్ పురుషార్థః సిద్ధ ఇతి బుద్ధిజన్యః సంప్రతి భాతి ద్వేష్యః స్వాతంత్ర్యాత్ ఆదిపదేన విఘ్నసంసర్గాభావపరి

గ్రహః ॥ అతఃస్వాపేక్షితార్థాభిలాషేణ స్వర్గాదివత్ ఏవ ఫలం తత్ప్రాప్తిస్తు స్వకారణాదేవేతి భావః । ఏవం మంగళస్య విఘ్నధ్వంసఫలకత్వే సిద్ధే విఘ్నవిరహత్వేతి

ఘ్నానిత్యత్రాభావ ఏవేతి తద్విఘ్నానాం నిష్ప్రత్యూహ ప్రవృత్తిరేవ తథావతారో విఘ్నధ్వంస ఇతి తథాచ సంశయయుక్త్యయనాధారణం విఘ్నం ప్రతి సంప్రవర్తక ఇతి భావః తథా

చరణాదిత్యత్ర మంగళాచరణాత్ నను విఘ్నధ్వంసేన మంగళాచరణస్యాన్యథాసిద్ధత్వం తథాపి ఫలత్వే తత్ర స్వభావాదితి విఘ్నధ్వంససంబంధేన మంగళమితి శేషః నను నిర్విఘ్న

పురస్తాన్నపి తత్ర వలభిచారిణా మంగళస్య కారణతాం బాధితాం తథాచ బాధితాద్బాధకతా ప్రాప్త సమాప్తివత్వా అభివినతి ~~ఇత్యా~~ ఇతి ప్రోక్తే కారణతా

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

× अत्रच तत्तद्विघ्नात्यंताभावत्वेन हेतुता न तु विघ्नाभावकूटत्वेन विघ्नप्रागभावादीनामेकत्रासंभवेन समाप्तिर्न स्यादिति ध्येयम् × ३

అతః

సాధ

సర్వపురుషస్య మంగళే ప్రవృత్తిర్న స్యాదిత్యత ఆహ ॥ సమాప్త్యర్థం న విఘ్నధ్వంససాధనత్వేన వస్తుగత్యా ప్రవృత్తిరావశ్యకీ ॥
వ్యభిచారే తు సమాప్తిసాధనత్వాభావాదివ్యాప్తిశంకాం నిరస్యతి ॥ క్వచిత్ ప్రతిబంధక ॥ సంభవతి నివర్తకే విఘ్నవిరహాత్
తత్ర విఘ్నసంసర్గాభావ ఏవ వ్యభిచారే తత్ర విఘ్నసంసర్గాభావ ఏవ
సమాప్తిహేతుర్వ్యభిచారే సమాప్తిర్భవతి ॥ తత్ర విఘ్నధ్వంసాభావవతి
తస్మిన్ యత్ర మంగళం వినాపి సమాప్తిః ॥ తత్ర మంగళాభావే విఘ్నధ్వంససాధనత్వం ॥ సమాప్తిభావే విఘ్నధ్వంస ॥ తత్ర మంగళా
జన్మాంతరీయ విఘ్నధ్వంసః ॥ అత ఏవ ॥ సప్రతియోగి ప్రతియోగి జనకతా సంబంధేన
విఘ్న [illegible] భావవత్వం ॥ వస్తుతస్తు ॥ ఆపాదిత సాధనతా సిద్ధౌ ప్రకటయతి ॥ క్వచిదితి ॥ విఘ్నా
తత్తదభావ ఏవ విఘ్నధ్వంససాధనత్వం మంగళస్య ॥ సమాప్తిసాధన సమాప్తి ప్రవృత్తి రావశ్యకీ
తత్ర చైవ మంగళస్య సమాప్తిసాధనత్వం మంగళస్య విఘ్నధ్వంససాధనత్వం ॥ ధ్వంసప్రాగభావ తత్తదభావ
వచ్ఛిన్నాభావాత్ ॥ ధ్వంసస్య ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వాభావాదిత్యభావః ॥ న సమవాయేనాభావ ఇత్యాహ

సమాప్తి సాధన సంసర్గ

విఘ్నసంసర్గాభావ ధ్వంస సాధన ప్రవృత్తి

१ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సాధారణకార్యత్వేన కార్యత్వేన తత్ప్రతి తత్త్వాపాదానకారణత్వాదితి సాధ్యసాధ్యసంభవాత్ కార్యతావచ్ఛేదకయా అపాదానకారణ
జనక కకలితత్వస్య తాదృశకార్య[illegible]స్వచ్ఛేదకత్వాచ్చ నను కార్యతావచ్ఛిన్నవిశేష్యతాసంబంధావచ్ఛిన్నకలితత్వం తాదృశరూపితసమవాయస
బంధావచ్ఛిన్నజనకతాశాలిత్వం ద్రవ్యత్వాపత్తిరిత్యత ఆహ యావత్కలితజనకతావచ్ఛేదకస్య సిద్ధసాధ్యకం [illegible] హంవిశాదిసాధక
త్రైకాల్యప్రత్యక్షత్వంసాధారణ్యాపత్తిరిత్యత ఆహ వజ్యవత్త్వేన తత్త్వం సాధ్యం తు ఇతి తద్దాధావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛిన్న
త్వం కలితజనకతత్వం వా సాధ్యమస్తు [illegible] కత్వజనకతత్వం సాధ్యమితి తత్ర కాలికమాత్రేణ తత్త్వవ్యాపకత్వవ్యవసాధ్యాపాదాలా
ఘవాత్ప్రతిత్వం విశేష్యతాసంబంధావచ్ఛిన్నకలితతావచ్ఛిన్నకలితత్వం జనక [illegible] నిరూపితసమవా
యసంబంధావచ్ఛిన్నజనకత్వాశాలిత్వం ప్రతియోగితావదితత్వం సమవాయం కలితం తత్ర ప్రత్యక్షతావచ్ఛేదకాశాల ప్రత్యక్షంపి విశేష్యతా
సంబంధావచ్ఛిన్నకలితనిష్ఠజనకతానిరూపితసమవాయసంబంధావచ్ఛిన్నజనకత్వస్య భావాదస్తీతి [illegible] సతపవిశిష్టజనకతత్వస్య
వ్యాప్యవృత్తిపక్షపంస [illegible] సత్యవత్తావచ్ఛేదకరూపావశిష్టపాక [illegible] తపధకరణత్వప్రయుక్తసాధాభావసవచ్ఛేదకత్వమితి వాచ్యం సత్య
వైశిష్ట్యస్యప్రాతోవిశేషణస్య విశేషణావచ్ఛేదకవ్యభిచారవారణాయ తత్సంసర్గకలితజనకతత్ర ఏవమాసాధ్యసాధారణాన్యమాత్రస్యవ్యాప్తి
వపి

ఉభయాభావవిషయతాయాః ప్రయోజకతావచ్ఛేదకత్వం మూలాభావం గృహీత్వా గృహీతస్య కిం నామ తన్నిష్ఠప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వం ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వ
పకత్వపర్యాప్తావచ్ఛేదకత్వం

అభావప్రమాయాం ప్రాప్తమనపేక్షితత్వ [illegible] తాదృశప్రమావిషయనిరూపితప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వస్య [illegible] అభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వ
రణావిశిష్టపర్యాప్తావచ్ఛేదకత్వం ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వమాత్రం సాధ్యం ఏవం తాదృశపక్షతావచ్ఛేదకత్వ [illegible] ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వమాత్రం ధర్మసామాన్య
ప్రతి శాబ్దబోధ — పక్షధర్మతాయా వృత్తిప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వే బాధకతయా ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వప్రత్యేకపర్యాప్తిప్రసాధ్యం ప్రమాణాభావాత్ తాదృశ
అవచ్ఛేదకతాపర్యాప్తేరనభ్యుపగమాత్ ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వపర్యాప్తివిశిష్టత్వ ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వమాత్రం సాధ్యతావచ్ఛేదకత్వ
విశేషణతయా ప్రతియోగితావచ్ఛేదకతావచ్ఛేదకధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావ [illegible] అవచ్ఛేదకత్వ ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వం
అత్ర పక్షతావచ్ఛేదకత్వం ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వం తద్వ్యాపకత్వం [illegible] తాదృశపక్షతావచ్ఛేదకత్వ సంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వాదిత్యాదిః
ప్రతియోగిసంభవ ఇతి తదుక్తం [illegible] సామానాధికరణ్యసంబంధేన పక్షతావచ్ఛేదకత్వం ప్రసిద్ధం తత్ర అవచ్ఛేదకతా పర్యాప్తి
తావత్సామానాధికరణ్యవిశిష్టత్వం తద్విషయతయా [illegible] విశిష్టతద్విశేష్యసామానాధికరణ్య పక్షతావచ్ఛేదకతాపర్యాప్తేః యదా వ్యా
ప్తిత్వేన తద్విశిష్టవిశేషణతయా తాదృశ [illegible] విశిష్టతద్విశేష్యసామానాధికరణ్యసంబంధేన పర్యాప్తావచ్ఛేదకత్వమితి వాచ్యం తాదృశపర్యా
ప్తత్వాత్ ప్రతియోగితాః తత్ర విశేషణతయా వ్యాపకతావచ్ఛేదక [illegible] ఇతి వాచ్యం విశిష్టతద్విశేష్యసామానాధికరణ్యసంబంధేన పర్యాప్తావచ్ఛేదకత్వమితి [illegible]
తయా పక్షతావచ్ఛేదకత్వప్రకారతాప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వం

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
౪౦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

శంశక్తప్రయత్నజన్యంశక్యతావచ్ఛిన్నగురుత్వవత్వంపతనాభావఃగపతేఃప్రతిబంధకప్రయత్నప్రయత్నత్వాత్తతావచ్ఛేదకప్రయత్నత్వంచేదాహ
ప్రయత్నజన్యస్యగురుత్వావచ్ఛిన్నాదివద్విధేయస్యజన్యత్వంపురుషప్రయత్నజన్యత్వంప్రయత్నవ్యాపారత్వావచ్ఛేదకత్వఘటకత్వాత్తతసువిధావేదజన్యప్ర
మాణస్యతత్ప్రయత్నజ్ఞానజన్యజ్ఞానప్రమాత్వావచ్ఛేదకసంసారిపురుషప్రయత్నవిధావచ్ఛేదకత్వప్రయుక్తత్వాత్తత్వావచ్ఛేదకత్వ
జ్ఞానత్వ శ్రీమానాజనితాసంబంధిజ్ఞానఘటకజ్ఞానవిషయజన్యజ్ఞానవిషయతానియతత్వాదిప్రతియోగితావచ్ఛేదకసంబంధేనయా
యాజ్ఞవల్క్యధర్మశాస్త్రపరిషద్విశిష్టపురుషత్వావచ్ఛేదకత్వ ... జన్యప్రమాత్వావచ్ఛేదకప్రయత్నసంబంధావచ్ఛిన్నత్వాద్ధర్మ పౌం
గమపఠ విశేషవిధేయత్వస్యజ్ఞానప్రయుక్తత్వాత్తద్విశిష్టవిషయతావిధేయతాసంబంధేనజ్ఞానత్వావచ్ఛేదకత్వస్యవిషయత్వాద్యప్ర
తిజ్ఞానత్వస్యమానప్రయుక్తత్వంతునాయ ... ప్రతియోగిత్వవిషయత్వసంబంధాద్యప్రయుక్తత్వాదిత్యర్థతథావిశిష్టజ్ఞానత్వం
నిరాకరణాత్ప్రతిబంధకత్వాయధర్మాణాంప్రతిబంధకత్వంప్రతియోగిత్వాద్యభావప్రతిబంధకత్వస్యనిరూపకత్వాదితిభావఃకరణంప్రత్యక్ష
ధితార్థకత్వాయత్నసంబంధిత్వాద్విశిష్టజ్ఞానత్వావచ్ఛేదకత్వంవిధేయత్వసంబంధాదిధర్మప్రయుక్తత్వసంబంధిత్వాదిత్యర్థవిశిష్టప్రయత్న
నాంసమవాయాత్ప్రయత్నసంబంధాద్ధర్మసంతానసంబంధాత్ప్రయత్నవిశిష్టత్వాత్ ... తథాప్రతిబంధకత్వాభావసంబంధేనవిశిష్టప్రయత్నత్వవి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౦

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

౹ పరపక్షనిరాకరణమహాస్త్రాపసారః ౹

దల

యః రూపసద్వపక్షాత్ంతస్య యథా యథం ద్రవ్యాదిషు॥ తత్ర సత్త్వస్య సిద్ధసాధ్యరూపసిద్ధాంతస్య ద్రవ్యాదిషు॥ శబ్దస్వరూపప్రతిజ్ఞాదివితమహా
పాణాం అవయవానాం గుణో॥ వాక్యప్రయోగేపి వాక్యపదార్థరూపస్య తర్కస్య గుణో॥ నిర్ణయస్య గుణో॥ తత్త్వబుభుత్సోః కథా వాదః॥ తత్
స్య గుణో॥ విజిగీషుకథారూపస్య జల్పస్య గుణో॥ స్వపక్షస్థాపనహీనకథారూపవితండాయాః గుణో॥ అనుమితితత్కరణజ్ఞానాన్యతరప్రతిబంధక
జ్ఞానవిషయరూపాణాం హేత్వాభాసానాం యథా యథం ద్రవ్యాదిషు॥ అభిప్రాయాంతరేణ ప్రయుక్తస్య శబ్దస్య అర్థాంతరం పరికల్ప్య
దూషణాభిధానరూపస్య ఛలస్య గుణో॥ అసదుత్తరజాతేర్గుణో॥ పరాజయహేతురూపనిగ్రహస్థానానాం యథా యథం ద్రవ్యాదిష్వంత
ర్భావః॥ [illegible]॥ ప్రతిజ్ఞాహానిః॥ ప్రతిజ్ఞాంతరం॥ ప్రతిజ్ఞావిరోధః॥ ప్రతిజ్ఞాసన్న్యాసః॥ హేత్వంతరం అర్థాంతరం నిరర్థకం॥ అవిజ్ఞాతార్థ
మపార్థకం॥ అప్రాప్తకాలం॥ న్యూనమధికం॥ పునరుక్తం అననుభాషణం॥ అజ్ఞానం॥ అప్రతిభా॥ విక్షేపో మతానుజ్ఞా పర్యను
యోజ్యోపేక్షణం॥ నిరనుయోజ్యానుయోగః॥ అపసిద్ధాంతః హేత్వాభాసాశ్చ॥ అనుక్తసముచ్చయార్థకః॥ తత్ర దృష్టాంతే అత్ర
సాధ్యవైకల్యాదీనాం పరిగ్రహః॥ తత్ర విశిష్టప్రతిజ్ఞాతస్య పక్షాదేః పరిత్యాగరూపప్రతిజ్ఞాహానిః॥ అథ హేత్వాభాసోః
ధర్మయోః పూర్వోక్త విశేషణవిశిష్టతయా ప్రతిజ్ఞాతార్థస్య రూపస్య ప్రతిజ్ఞాంతరస్య గుణో॥ సాధ్యసాధ్యవది

११ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

పరిష్కారాంతం జాగ్రత్త [illegible]

[illegible]

[illegible] ११

[illegible]

[illegible]

ఽగ్రహాంసఛాంసాధ్యాభావరూపసవ్యభిచారిసయోంత్యోర్వ్యాప్తిజ్ఞానాంసాంభావేఽగ్రహాంసత్త్వాసతత్త్వఽగ్రహాంసత్త్వాఽభిధానఽరూపఽర్థమాంశ్చా
సుఖాంగసవ్యగసానోఽనథాంయాంంసాంపక్షేతసిద్ధాంతప్రసవ్యభిచారహాంపసతిఅపసిద్ధాంతసవ్యాంపవ్యభావేపాంత్వావభాంసాంగాంవహాంచాంవ్యాప్తిలక్షణాం
గాంప్రవాంవ్యదిష్యాలంతభాంగవఞతిఞఞతిష్యాంఽదశపదాం[illegible]ాభాంవ్యాప్తిలక్షణాంఽదాఽవ్యాప్తభాంవ్యాప్తిబాధాంవ్యాప్తిసంపాతివస్తుతస్త్వాపాంఽశవి
షమవేంధాంవ్యయాంఽంసమ్మతిపాంపాం॥అ[illegible]వే తాః॥మనాంవ్యదిసమవధాంఽసతివపిఞ్జాంఽదాఽపాంఽత్వత్త్రివాంఽజనాంయమనాంవ్యదేఽశాంఠ.
నాంవిషుటకతవరాంపప్రతిబంధకతాంవాంబాంవ్య॥సాంఽపవ్యాప్తిఽత్వదాంపాంఽసాంలశక్త్రవిషుటకతయోర్వేఽశవహాంతితాః॥మనాంవ్యదిప్రతిబంధక
తాంఽవ్యాఽధాం॥పపత్తాంవ్యసిద్ధాంయాంఃశక్రేంఽషద్వ్యవేషవంతభాంఽనాంఽదతిరిక్త[illegible]తాః॥పదార్థాంఃసప్రకలిఽతాంయితిపాంలవయుక్త
మితవ్యభిపారయానాంపాంభాంఽకఽఽశ్లంకతే॥[illegible]॥అతిరిక్తత్వేతిస్లప్రపదాంఽరఘతిరిక్త్రతద్వక్ష॥అతిరిక్తపదార్థతాంపాంఽవప్రవేశ[illegible]॥
పధాంపాంఽతి॥మన్నాంఽవ్యదిత్రాంవ్యదిఽంమంత్రిపదాధిపరిగ్రహాంః॥సమపహాంతేఽసమీపవృత్తిఽం॥ఽసుపవ్యాప్తిరూపసాంఽర్త్ఙాఽభావాది
వఽపాంపాంఇతిమనాంవ్యదేఃప్రతిబంధకత్వంగఅతస్సమవప్యాప్తతేఽవప్యాప్తితి॥దాంపాఽరాంపాంతద్రాంతవత్త్రః॥పూర్వరూపపరాం
వవత్రిరాంపమఃంలాంవ్యదవతిరిక్తప్రతిబంధకత్వేవంఖండయతి॥తమఽభాఽవతిఽగ॥మనాంఽభాంఽవఽతద్వక్షః॥ఽసుయదివప్యాద్యాం

హేతుతాం శక్తిః తదా మనోవృత్తిసత్వేనహేతోర్దోషాస్తత్ర ఉపా॥ తత్ర [illegible] వృంధాహో వక్తుం యుక్తా వేశక్తిః ఇదమేవ తద్రష్టః॥ దోషాః హాసాపే
32 తత్ర అప్రమాయాం తత్ర కారణాంకారణానాం తాదృశపదకత్వానాధారణానాం॥ తే ఏశక్తిః కారణానాం తాదృశపదకత్వేపదేశతః॥ తాం శవ్యత ఇతవ్యసవ్యతృవ్యత
ఇత్యనేనాప్రయోజ్యతా॥ త [illegible] వపి స్వత్వశక్తిత్వాదృష్టస్యం ప్రతి పదీష్ణు తేపనాం శకత్వనిషధానాం తేనామనో వృత్తిసతత్వదశాయాం శక్తిత్వా వాం దె
వదాపం ఇతభాం వః॥ [illegible] శక్తి మనో వృదః శక్తిగాం శకత్వంయదితదానమవిత్త్రజాం విశిష్ట మనో వృదా అప్రసాం రజే పూరాపత్తి రిత్యత
ఆపాం అత్ర తత్ర [illegible] మనో వృత్త్వసతానాం రచె తత్ర చరాదోవాం రాంశ్చేసదాపం ప్రతమనా వ్యభావ తెవా పెంతుతవకల్పాగాన్తమానా
క్షమవధార రావేదాపాపత్తిరితి వాంచదృంశమనాం వ్యభావ తెవరూపేణానవత్యంప్రపితాతవేకల్పనేశ్వర వాతవిలక్షణా శక్తిమత్వేన వవాప్యా
ః కారణాంతవకల్పనేనవిపాంబతత్త్వాత్॥ ఇత [illegible] ॥ దేవశక్తిసిదాధపపతసావ్యతిరిక్తత్వసిద్ధిరితి చేన్న॥ అత్ర పదార్థేష్వపవంతత్ర్యా
తత్వాత్॥ తాం పత్త్రి వాం వ్యత్త్రిరాం శక్తిః॥ గుణానాం దివ్యత్రితా వ్యత్॥ అతవివకగుణానాం త్రిరాం కరాన్త్రిరావాం॥ నవ్యానాం మతే వ్యదవ్యక్తితమనాం
పాం॥ ఇతపత్తివ తెవ్యసతివీరాం శకాలితా వ్యత్॥ ఏవమతిరిక్తాం శక్తిం ప్రసాధ్యసాదలక్షణసాంవ్యపదతిరిక్తపదార్థతాం వ్యవస్థాప 32

యుతః॥ ఏవమన్యత్రాపి దిశా॥ అతిరిక్తేతి॥ క్లుప్తపదార్థాతిరిక్తేత్యర్థః॥ షష్ఠ్యాద్యాపాదనం తద్భావే తత్తేవ సత్వాభావాదనంతద్భావే తత్త్వాపత్తేః హేతుః॥ పూర్వ[illegible]యుక్తః॥ ఆపత్తి
తత్రాసత్వం తాసిద్ధిం రసత్వేతి॥ త[illegible] తత్సాదృశ్యం భాపే[illegible]॥ సామాన్యేపిత్యాః సామాన్యేతరవృత్తిత్వేన సామాన్యవృత్తిత్వాదిత్యర్థః॥ తేన సామా
న్యత్వే వ్యభిచారః॥ వ్యతిరేకి తేన సతి విశేషణాన్ప్రమేయత్వాదౌ వ్యభిచారః॥ భావత్వేన ద్రవ్యాదిషు చట్వారః సత్వమత్వమాపత్తిస్సాధ్యసత్వా ప్రత్రే
న వ్యభిచార ఇతి యు[illegible]॥ యది సాదృశ్యం ద్రవ్యాదావంతర్భాతం తదా ద్రవ్యాదేః సామాన్యవ్యవృత్తిత్వం యథా తా త వ ం తత్వం తథా తత్వత్వమ
1 ప్తత్వబాధితప్రవృత్తిః సాధ్యాది తత్వర్థః॥ అభావేంతర్భావవాక్యం తన్నిరాకృత్యా[illegible]॥ యద్యపి అతిరిక్తాభావమనం కరణతః పరిభాషరసత్వమపి
అభావే అంతర్భావనిత్యాసంభవతి॥ పరమతమభ్యుపేత్యేదం రాకల్ప్య తమితి భావః॥ సత్వే భావత్వప్రతియోగిత్వాపత్తేః ప్రమావిషయత్వా
త్॥ మన్యాసమవధారవిష్టర్గా పాపత్తిః వార్తనాయు పరిభాషాసా సాధితాంశే క్తిందూష్యం యత్॥ వ[illegible]వతి॥ అతిరిక్తశక్తికల్పనాగౌరవాత్కార్య
త్వాంశే కారణభావ కల్పనంబాపెక్షాప్రపాళుపాదష్టవిష్ట[illegible]వష్టక్షప్రతిమన్యాభావవిశిష్టవిష్టేవహేతుత్వకల్పనముచితమితిభావః॥ దాపాదికమ
ప్తాన్యదిపదే వహ్న్యసంగ్రహః॥ మన్యే సత్వే వహ్నిరసత్త్వంత్రిం॥ తథాచ మన్యారూపప్రతిబంధకసత్వే వహ్నిదాహ విశిభావః॥ యదాకదాచిద్య
న్యభావవిశిష్టేవహ్నిదాహాపత్తిః॥ తారనం తామష్టిదశావతిథతారనాంసతవ్యాలివర్గాదీనాన్యత్వాత్రి యామక[illegible]॥ మన్యాభావ

౨౩ విశిష్టపతిష్ఠితపం వపిన్న విశిష్టమనాభావత్వం వాకార[illegible]తావచ్ఛేదకమితత్రవిశేషమా విరహేనానురుభావత్వాకారత్వనాభావపత్తేస్తత్రతత్ర హ॥ వక్ష్యంతరా
[illegible]త్॥ తిధావప్రతిబంధకత్వం కార్యే కాలధర్మవిఘటకత్వం॥ బాధజ్ఞానస్య మతిప్రతిబంధకతాభావాపత్తేః॥ కిం
ఘటానాం కరణాభావాంతాభావప్రతియోగి॥ తత్సమనాభావసత్కారణాతదవచ్ఛేదకత్వేతి॥ తత్వతిరిక్తత్రిసత్వయాతిభావః [illegible]బంధకత్వ
నైరంతాద్యశతేవ కారణాభావశపిన్నరాపాభావప్రతియోగి॥ వహ్నివిషాపత్తివాప్తిః॥ సవపలకభావప్రతియోగి॥ ఘటాదావతివ్యాప్తిః
[illegible]తాందా తన్నిరితిరిక్తసంబంధావచ్ఛిన్నయాః కరణాంతదాక్రియాభావతోభావవిశిష్టయోర్భావః తత్ప్రతియోగితవిశేషవిపక్షిత అత్రైంతా
త్వాత్॥ కారణాంతావిశేషిణే దండాద్యుపస్థిత ... అభావప్రతిబంధకతాపత్తేః కారణస్య॥ విషయతయాసంబంధాత్ర్యసం
బంధేనైవ ప్రత్యక్షేపి తుత్రావత్॥ [illegible]విశిష్టమనాభావయోర్ద్వయోః తత్త్వాపక్షయా అతిరిక్తశక్తేరితి సమవేపతుపాయస్యా
తాఘవాదితత్రతత హ॥ [illegible]॥ దాపాదికంప్రతిమనాభావాదేహేతుతవకల్పనే తత్తత్ప్రక్షసాపాంజపస్థమనాసమవధానదశాయాం దాప్తాప ౨౩
త్రిపారణాపాలకభావేమాంభావాపహ॥ ధ్వంసేతి॥ యాదముపలక్షణం॥ ప్రతియోగి ధ్వంసయోః శక్త్యాశమనాయా ప్రక్షమనాపపన్నరణాయో
ఘటానాలకారణాభావాప వకల్పనాపేక్షాయాదితిజాంత్యం॥ అత్రజనాంభావేతితధావకేవలమనాశ్చ ప్రతిబంధకః॥ కంతుయుత్తేయుతా

టీకా: భావవిశిష్టస్తదభావవిశేషాద్భిన్నత్వసమవధానాదేవ పితృత్వతిరేకవ్యభిచారం యతిభావః॥ అథ తమాన్వయ ధిష్ఠ్యేయప్రదాహం ప్రత్యత్రైజన్యైవప్రహేతు
తాన్త్రివతవస్తు॥ తసాంశ్యనుగతతావశ్॥ తదభావస్య టివిశిష్టస్య ముణాన్వభావసప్రసఅనుగతతావశ్॥ అత్రేదం బోధ్యం॥ అభావీయస్య విశేషణా
తాసంబంధేన దాహతావచ్ఛిన్నం ప్రతిజన్యత్వేన విశేషణతాసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకానాం తత్తదుత్తైజకాభావానాం
సామానాధికరణ్యాదాపయిదవశిష్టం తదవచ్ఛిన్నసప్తమనావిదేశ్యైకవిశేషణతాసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకానాం భావనస్య అభా
వీయస్య విశేషణతాసంబంధేనహేతుత్వమితి॥ తేనసంయోగసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకమణ్యభావస్య తత్త్వంయుక్త్యా పిసత్యాప్య
దాహత్వత్తి॥ నను మానమేవ శక్త్యా ప్రమాణం॥ [illegible] ॥ వహ్నిదాహే సంసర్గాభావవత్తిందియధర్మసమవాయ్యత్రైవ ॥ యుక్తి॥ వహ్ని దాహజన్య
దవర్ణనాన్త్రైకత్వమహాదాయ చక్షుర్జన్యశక్తౌ పద్ధతి అనుద్భూతమపమహాదాయ వా సిద్ధసాధనే వాక్యాయజాడ్యైవ దాహకాన్తే కతావశ్॥
తి॥ వహ్నిదవర్ణాయనేంధనసంయోగమహాదాయ [illegible] అదష్టవదాత్మసంయోగమహాదాయ వా సిద్ధసాధనే వా వయం దర్శితి॥ వహ్ని
నిష్ఠ్రాప్తసవర్ణమహాదాయ తదావరణాయ వా తింద్రియాతయతి చెట్లు॥ విపక్షై బాధకతర్కా పేహానుసన్వయానమాన ప్రయోజన కత్వా
శా॥ తెచిత్త్వ॥ వహ్నిం ప్రతి తృణాపూత్కారసంయోగాదీనాం తృణాపూత్కారసంయోగత్వావచ్ఛిన్నస్వరూపాణాం యోగ్యవ్యభిచా
రాణా సంభవాదతిరిక్తశక్తిసిద్ధిః॥ నను తృణాపూత్కార [illegible] మణౌ తరణౌ కర

१४ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 14
[illegible]
[illegible]
[illegible] १०

తితి॥ యదంబసాందర్భశబ్దేరూప్యకేతి వాంశ్చిష్టాం రత్నౌయ॥ అత్రసంయోగతాసంబంధే వివక్షణే తునఃకియమేవ॥ తదతథాంయోం ధర్మ్యవత్తయతి॥ తత్రై
సాంధారణేర్వేః విదేవ్యహాం॥ యెఘాంయాంసాం ధర్మ్యౌః॥ తదవతమితల్వ్యః॥ ... వదం॥ గగగంగగరాంకాంఠంజాంనేకనన్నేగరాంపవుః॥ రాంమరాంవణా
యాంయుర్ త్త్వంరాంమరాంవణాయాం వేతాన్యదాం వవాన్యప్రమ ... తత్రైదవత్రత్త్ర ధర్మ్యకత్వమాత్రాన్నైవ వివక్షితతాంవః॥ యునకెదవివన్నాయాం
ఖదనతాంవదాంవ॥ అతే యెవాంయునకెదవివక్షాయాంఖవమాం లంకాంర॥ అకెక్షాం అనవయాంలంకాం రయెమవృక్త్వమాం లంకాం క్షైకకక్కః॥
సాందర్భకెఘటకధర్మ్య క్త్వకవనిజ్జ్ఞతిరూంపః॥ యథాఘటసదర్భకః పటఇత్రాంపిదా॥ కవనిదుపాం ధరూంపః॥ యథాకాంతవంకతల్వంతేఘాక్షేప్వ
తువ్వితాన్యదాం॥ యథాం చంద్రసదృశీకస్యమిత్రాన్యదా॥ అప్సాకరతవాందిః॥ అతిరిక్తకలవైకాంరవాదితి॥ ... సాందర్భవత్వ
తిరిక్తమేవ॥ ... తిరిక్తమేవపదార్థ ఎఘాంగవాంవేఫాంతయుతి ... ॥ తనవ్యసాంనాష్టితవరంకరయాంవాంతతవజ్ఞానాంవయాంకపదార్థమా
త్రైకరూంపనాంపరతాంవః॥ పవిమధికరణాంతవరుపితసవ్యసంబంధాంగాందిరూంపతైవబదరకాంండసంబంధాంగన్యదివకష్టతయాంసుండెబదర
మితివః॥ బదరకాంండమత్సంబంధాంగసాంవః॥ వవప్రతయాంకపవమవితాన్యపాంవ॥ సాందర్భవలక్షణాంలక్షైవ్యసంబంధాంజియ ... తనాం
దవ ... ॥ ... యాంక్తకతిసాంత్రవిషాంతతిత్రయాంతసవక్షితిశబ్దసంబంధయువాంచకతాంవత్ర ... సత్రాంకయాంకకమత్వమాం
పాం॥ వ ... తి॥ అప్యబసరలతప్పరక్షతాన్యదపాం నాంకయువ్యసాంత్రేశబ్దపరతాంవదాంవాం॥ ... తి॥ ప్రతాంవసాంవప తైజక్షత్వ

[illegible]

సభ్య

తాదిషు పాంమరాణాం ద్రవ్యత్వవ్యాప్యభావే సకలద్రవ్యసాధారణాం ద్రవ్యత్వవ్యాప్తికత్వ తిభావః॥ [illegible] ాంశ్రితత్వ రంపామిన భావప్రు
తియోగితవంశబధవంసస్సాధారణాం సతేవ విశేషణాం యుక్తావల్యత్ర ద్రవ్యసమవాయస్య ప్రతియోగితా వచ్చిన్న త్వ కారణ వృత్తి తాత్ర్య ో॥
యత్ర సమవాయసంబంధేన కార్యం॥ తత్ర తాదాత్మ్య సంబంధేన ద్రవ్యమితి యుమా [illegible] సత వవిశిష్టాయ వ్యంప్రతితాదాత్మ్య ద్రవ్యత్వేన కార
ణాం తేవమాం నాభావః॥ [illegible] నేనే పాత్ర వృత్తి వారణాయ తత్త్వాప్తా తత్వమాం వశ్య కమితి [illegible] త్వ॥ సమ వాయానేలింప్రతిసావచ్ఛిన్నయసమవా
యసమవేత ద్రవ్యత్వ సంబంధే నేలాపాంమతస్యావతదావరణాలా॥ కార్యత్వస్య కార్యతా వచ్ఛేదకత్వే [illegible] ల॥ కాలికసంబంధేన ఘటా ది
మత్వమాం దాం యవినమా విరహాత్ప్రతత్వాత్తాం॥ [illegible] తి॥ అత్రరూపాదిగుణానాం సకలద్రవ్యసాధారణ్యభావే ద్రవ్యకార్య
తయా తత్వరితాం ॥ సకలద్రవ్యవృత్తి సంఖ్యాదిత్రయఘటి సంఖ్యాదివృత్తి సంఖ్యాదిత్రయస్య శేషత్వాల॥ సంయోగత్వావచ్ఛిం
న్నంప్రతి ద్రవ్యత్వేన హేతుత్వమాం నాభావః॥ తత్ర దవ్యక్తి సమవేత సత్వమాం నేవం ప్రతి తత్ర దవ్యక్తిత్వేన సమవాయికారణాం స్వావశ్య
కయాం గుణాదౌ తదుత్పాదాసంభవయతిమాం॥ కార్యమాత్రవృత్తి జాతిం కార్యతావచ్ఛేదకత్వే యావద్దాం వల్యకారణా
త్వావశ్యకత్వాల॥ నిత్యసంయోగాం నిత్యద్రవ్యసాధారణాంతాం॥ విభాగస్య తద్రవ్యత్వ వ్యాప్తం జాతిరూపాం ద్రవ్యత్వవ

ద్రుః కవసుత్రక్షైతహాతః॰ అత్ర యద్రవ్యగుణాత్మేవాన్యథాసిద్ధిస్సంభవతి తథాపి సామాన్యత్వం ఖండయిత్వాద్యేన తత్ర సుమితేః పరః పరాణసంబంధవిషయ
కత్వమితి [illegible] ॥ ఇదముపలక్షణం ద్రవ్యవత్ప్రత్యక్షాంతరానుత్పత్త్యా సమవాయో ద్రవ్యప్రత్యక్షప్రతిబంధకత్వం కల్ప్యతే యత్ర మితి ప్రతిబంధకతావచ్ఛే
దకతయా ద్రవ్యత్వజాతిసిద్ధిః ॥ ప్రతిబధ్యతావచ్ఛేదకం చ తద్విభావిదిబత్తుత్వం యమాత్రవృత్తిభూతత్వమేవ శత్రుప్యావృత్తత్వాదజాతి
తత్త్వవిప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకత్వం తు మన్మాత్రత్వే మాదాయ విశేషపరావిశేషపత్తేః ద్రవ్యత్వసాప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకత్వం తు ధర్మశాలిహా
కమాత్రసిద్ధం [illegible] గగనాదివృత్తిత్వమాత్రాభావ [illegible] ఘటాంతత్వేతులవిశిష్టకత్వాపత్త్యా విశేషాణాం గగనాదిష్వవ్యా
ప్తితాభావప్రసంగాత్ [illegible] ఘటాంతత్వేతులవిశిష్టకత్వాపత్తిరాకాశయమనావృత్తిత్వమేవ ద్రవ్యత్వేకల్ప్యతాం గగనాదివృత్తిత్వకల్పనే గౌ
రవాత్ ॥ గగనాదివృత్తిత్వకల్పనేపి మాత్రత్వేపి నానాకర్తృవాక్యయమనావృత్తితావచ్ఛేదకతావచ్ఛే [illegible] ॥ తథాపి సత్తామాత్ర
త్వేతులవిశిష్టకతా [illegible] ఇత్యాదశయద్రవ్యస్యత మసన్నాపన్న ద్రవ్యాణి తద్యథాక్తమిత్యభిప్రాయేణాస్మిన్ పక్షం కరోతి ॥
[illegible] ॥ సాలోకమసి వాక్యాంద్రవ్యాక్షమితి [illegible] ప్రత్యక్ష సన్నికర్ష తద్విశేషణ [illegible] ప్రత్యక్షా
[illegible] ద్రవ్యతపస్విదధ్వపితసత్ప్రవృత్తేవకింవ [illegible] ॥ [illegible]

తమస ఇత్యత్ర ద్రష్టవ్యః॥ చకారాద్రూపద్రవ్యత్వవ్యాప్యత్వే సతి॥ తథా చ తమోద్రవ్యం రూపవత్త్వాదితి ప్రయోగః॥ తమసో ద్రవ్యత్వే ప్రమాణం
సూచితం॥ [illegible]క్షేణాపరత్వాపరత్వక్రియాత్వాదితి [illegible]వం॥ యాదృశం తమః పరమిదం లౌకికం॥ అపర మితి ప్రతీతేస్తద్ధి తద్వత్
రమాణాం కర్మత్వేనాపి కర్మత్వేన సమవాయాదిర్వివక్షితం॥ తద్యథా త్రసరేణ్వాదిసంబంధేన కర్మవత్త [illegible]॥ [illegible]రూపాణాం సిద్ధః
చలతి మహత్యాం ప్రతీతావిశేష కర్మవత్త్వసిద్ధేః॥ తమసః స్వరూపం స్పష్టయంతి భావం వహతీ కారణాత్॥ తస్మాత్ అపి [illegible] ఉద్భూతరూపవత్త్వే
తమోరూపకత్వవత గతగంధాభావమాదాయ ఘటేవ్యభి[illegible]॥ అత ఏవ నైల్యవిశిష్టస్య తమసః ప్రతీతియోగ్యత్వాధికరణాసమవా
యసంబంధావచ్ఛిన్న గంధతావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావాదిత్యేవ తత్రైవ సంబంధా వచ్ఛిన్న గంధత్వావచ్ఛిన్నా
భావవత్వాద్ఘటాదివ్యభిచారః॥ [illegible]త్ర॥ అత్రైవ రూపేణాజా ద్రవ్యత్వం సిద్ధం॥ స్వరూపాభావ భావసమవాయాభావ
దిరాం స్వపాలితయో పరావిరశ॥ అతద్విశ్లేషాత్తద్దోషః ప్రభృతి ద్రవ్యసంప్రత్యయః॥ తథా చ సమవాయ్యలం త్వభావాసంభవే
పరిశేషాత్ తమసో దశద్రవ్యత్వసిద్ధిరిత్యభావాత్ మ[illegible]న్న॥ తమః ఆలోకం చలం పరాపర విభాగవదితి ప్రసిద్ధ ద్రవ్యవైధర్మ్యా

అరిద్దాద్యా.

అత్తుకత్తై

౧౦

రూపవత్త్వేతి రూపవత్త్వా ప్రతీతి [illegible]

[illegible]

తథాహి

నవతంత్రేష్ఠస్వమారేశోయోంగవలోంప్రగాంశశ్రేష్ఠే తల్లక్షణం త్రిపటలక్షణం ప్రధానం బ్రహ్మ ఈశ్వరయుత శవేదస్వవ్యవహార
స్వపాసిద్ధోస్తమాత్రమితశిష్టోత్పత్తిధర్మతేనాన్యాశ్రయమితివ్యవహారేవిషయాణాం శతవితెవ్యతశికస మాపతతావశ్యాం నైవ్రంతనైవ్రం
యదాద్రవత్వ తల్లక్షణం తదేవ ఆహ శతమస్వశతమ్యశ్లోక్యం తదపరమాణుప్రాణావతివ్యాప్తిప్రాణ్యాయుష్యేత్త
దేహం విశిష్టశభావాః తత్ప్రసంగపేతత్తవ్యాఘాతకసమాయాస్వఖలమాన్యా శతవితె వస తథా శవేత్రా తవమతి గోష్టేయం శతవ్యసంధానాం ఇతి వ్యాప్తి తిత
వా జవింతస్వశస్త్రాపేక్షశో త్యాశానయుక్తి ద్రవ్యశరూపతసంధానాంగశస్త్రాం శలితా వష్టిద కశ్చాటాజశలితే వైశేశాంశవా
శుభ్రవిసంధానాంగాం క్రిశతవ్యమతేసంధానాంగత్వస్యశతవిపత్తిత్రయాణాం శవిష్టిదకతావశ్యతాలవంయుక్తావి శవ్యవిభాగాంగనిభాంవి ప్రతిష్ఠశన్యా
తాశతవరో పజాంతాం వ్యాప్తిశతస్యాః కసమవేతతాం వ్యాపాదితావిశేంకస్యలక్ష్యతే వ్యస్తాత్రరహాంపాంగః ఎక మాత్రే
త శవిక్రవిషయ రూపణాం ఘకసతావదితి ఖాంపశ్కేసవ్యక్తవిషయఫలజాంతజాఙ్కకతవమాపాసిద్ధం॥ శస్త్రమాంశలితేవసతివిశేష్యాం
ప్రస్తుతం శలితేవసతిసమవేతత్వసంబంధాంతలక్షణాంతాం వదల్లుప్తాపాం॥ తత్త్వమాంకృమితి॥ ద్రవ్యశిరాంవభాంవ్యవసందరాంయుగచాత్రైవ్యం ఇతవిషయః॥
జహాయవలితేవశదర్మస్యైవవరూపాణాం శవిశయాం సశవసిద్ధతాంవదేకవశేత్తేజాంతతేఘృవసంయుతభాంవశవ్యక్తేరసైపాదివకవల్క్త
అంగతధర్మాజాంతిశవృత్తాంయాః అభావాంఛతిజాంవః

।

ఇష్టాచ

కత్వపర్యాప్తావచ్ఛిన్నేతి తేనబాధకం॥ ఘటత్వేనఘటవిశిష్టప్రత్యక్షత్వం ఘటకాలత్వాదిరాజ్యాత్తేనబాధకం॥ [illegible] ఘటవిశిష్టం
ఘటవిశిష్టప్రత్యక్షత్వం॥ సమవాయేన ఘటసంయుక్తత్వమితి యావత్ ఘటవిశిష్టత్వాత్తేనబాధకమతిప్రసంగః॥ సంకోచే పరస్పరాత్యంతాభావ
సమానాధికరణయోర్ధర్మయోరేకత్ర సమావేశః సాంకర్యం తత్ప్రత్యక్షత్వే తత్త్వం విహాయ తద్వత్త్వ ... సమానాధికరణ
ధర్మతత్త్వం విహాయ ... సంకరవ్యాప్తి ... [illegible] సంకరస్య జాతిబాధకత్వే కథం
... సమానాధికరణ ... సమానాధికరణ ... సంబంధేనజాతివిశిష్టజాతి ... సమా
ధికరణత్వం తాదాత్మ్యప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వం ... [illegible] ... సంకరస్యజాతిబా
ధకమితి॥ ...
త్రికత్వే ...
[illegible]॥ ...
కత్వసత్త్వ ...

... ఘటః

కత్వః ।యమాలా[illegible]మాఽవ్యరూపేణావిశేషణాంశే ఘసాధకత్వం, సంభవతి వ్యభిచారాత్ తాదాత్మ్యేః యమాఽంశే రాత్రిపకమానా
కత్రైకత్వాదిరాం తత్ర ద్వయోశ్చ తేనైవ పరమాణ్వంతరఘటదసాధకత్వాసంభవేన విశేష్యవైయర్థ్యప్రసంగాదితి తు [illegible]సు
ప్రతియోగిత్వానుయోగిత్వాన్యతరసంబంధేన సమవాయాభావః సమవాయాభావ ప్రయోజనార్థమితి మతవిశేతి తదప్రయోజ[illegible]యా పతాస్తే
త్తాపేక్షయా పతద్వ్యర్థః ॥ సత్తాజాతిశ్చ ద్రవ్యం సద్గుణాన్న ఘటాద్యస్య గతప్రతీతేరేవ సిద్ధిరితి అత్ర వావ్యః సంశయ ఇతి ప్రతీతి విషయతయా వత్
మిత్యు ॥ అత ఏవ సామాన్యాది ద్వ్యపిప[illegible]తి వ్యవహారః [illegible]రిక్త ద్రవ్యాదిత్రికవృత్తిః తన్న సత్తాజాతిశ్చ ఇతి । తేనైవ రవమపరం ద్వి
విధం సామాన్యం పరం సత్త్వత్తేన శక్తికవిభాగేనాభిరుచిరిక్తత్వవదేకత్వం తు ఇత్యాదిమ[illegible] । తథా[illegible] తత్ర ద్రవ్యం సకల తామ్రపుర
ఆపరా సత్తాజాతి సిద్ధిః । యత్ర ప్రతియోగితా సంబంధేన ద్రవ్యం సా త్రైత్రిః । తత్ర తాదాత్మ్యేన సంబంధేన సదితి సామాన్య
నాదిరర్థ ప్రత్యయసంతోష కారణకారణాభావాత్ ॥ [illegible]పాలక భావవ్యభిచారః పాలక భావస్య త్రావికపాదితి వా[illegible] ॥ పాలక
భావ వృత్తి ప్రతియోగితావచ్ఛిన్న ప్రతియోగితాయాః కార్యతావచ్ఛేదకసంబంధతాపదితి వస్తుతస్తు సత్త్వవ్యాప్యం ప్రతి తాదాత్మ్యేన ద్రవ్య
సర్వకారణాధికరణయోః కార్యతావచ్ఛేదకత్వయోః సత్తాజాతిసిద్ధిః ॥ తాదృశ కారణకారణాభావాభావాదితి తుకసామాన్యయోః సమవేతత్వ

త్వ

౨౫ సంబంధేన శబ్దాదేః శబ్దాదావపి సత్త్వాత్ప్రత్యక్షత్వాపత్తిర్వారణాయ తాదృశకార్యకారణభావస [illegible] ప్రత్యక్షత్వే [illegible] ప్రత్యయసమవేతత్వ
విశిష్టద్రవ్యత్వసంబంధేన శబ్దాదిప్రత్యక్షత్వం వశ్యం తదాపత్తిరితి వాచ్యం తాదృశసమవేతద్రవ్యత్వప్రత్యక్షత్వాపత్తిః విశిష్టాభావే విశేషణ
విరహేణాకారణాత్ తాదృశపక్షే ప్రవృత్తేః కాలికసంబంధేన తాదృశసంబంధసత్త్వాత్ ప్రత్యక్షత్వాపత్తేః తత్ప్రత్యక్షస్య ప్రవృత్తిః
తి: విరహే విశేష [illegible] స్వప్రత్యక్షత్వే ప్రత్యక్షత్వం స్వవృత్తిత్వం సంబంధేన విశిష్టస్య సమానజాతీయవిషయతావిషయత్వం తావచ్ఛేదక- సంబంధ
త్వం॥ సాజాత్యం పదార్థవిభాజకధర్మేణ ఘటత్వాదినా తద్వ్యాప్యవృత్తిత్వే విశిష్టస్యాన్యత్వావచ్ఛేదకత్వ
సిద్ధాన్తః మితివిషయతా విషయతావచ్ఛేదకవిశిష్టజాతీయవిశిష్ట [illegible] ప్రత్యక్షత్వాపత్తిరితి॥ విశేషణాంశే సన్నికర్షః
కతు ప్రత్యక్షం ప్రవిష్టం॥ ప్రత్యక్షజ్ఞానే తత్ర విశేషణాంశే [illegible] తత్ర విరమాణత్వాదిప్రత్యక్షత్వాభావంతికేం విశేషేణ తు
న్ని॥ అప్రత్యక్షత్వధర్మస్య ప్రవర్తకత్వాభావాత్॥ తత్ర ప్రవర్తకత్వం తత్ర విశేష్యతయా ప్రసక్తాంశే విశేష్యవిషయప్రసంగత్రి
మ న్ని॥ తస్య ధర్మిగతవిశేషణా సంప్రత్యక్షప్రవర్తకత్వం ప్రసక్తిః॥ ఏవం వర్తి విధిప్రవృత్తిః విశేషణస్య సిద్ధాన్తః తద్ధర్మస్య విశేషణాంశే ఆశ్రయ ౩
రూపవిశేషేణ తత్ర ప్రవర్తకతావిశిష్టప్రత్యయసంబంధవిశిష్టవత్త్రయా ప్రవృత్తిర్విశేషణత్వసంబంధాదిలిభావః॥ ఆశ్రయరూపాణాం శబ్దానాం
వతివిశిష్ట విశిష్టబుద్ధి ప్రత్యక్షత్వసంబంధాస్తత్ర విశేష్యతా [illegible] విశేషణాంశే తత్ర ప్రత్యక్షత్వమాభాసః॥ యుక్తైవ విశి

ష్యాణాం స్వవృత్తిధర్మ్యం విగావాశ్రువత్త్ర చిత్రం తథా । తద్ద్రవ్యాణామిత్యాహ ॥ ఘటాదీనామితి మూలం । తత్ర ఘటకపాలపదే అవయవ్యవయవపరే త్యా
హ ॥ అవయవావయవినావితి ॥ [illegible] చకారేణ । తద్ద్రవ్యవిశేషసంబంధస్సముచ్చయత ఇత్యాహ ॥ తద్ద్రవ్యవిశేషాణామితి ॥ సమవాయస్యలక్ష
ణామాహ ॥ తత్ర సంబంధ ఇతి ॥ సంబంధశబ్దాత్ర సంబద్ధ [illegible] మిత్యాహ ॥ తత్ర భావాదిస్వరూపసంబంధేతి వ్యావృత్తిః ॥ సమవాయస్త్వస
బంధ తేవ కిం మా । మితాశ్రయంకాహ ॥ తత్ర [illegible] క్రియాదితాద్విగాత్రపరిగ్రహః ॥ సం[illegible] ప్రవృత్త్యా శవసంబధో
సయితి । యమాదతి భావః ॥ అత్ర సమవాయస్య వర్తిత్వప్రసంగః ప్రతితాదాత్మ్య తుల్యా [illegible] విధయా సమవాయ తంతుద్రవ్య
సిద్ధిః ॥ సమవాయసంబంధస్య స్వరూపసంబంధం । ద్రవ్యకారణకారణాభావః కల్ప్యయితి [illegible] తద్ధానత్వం సత్త్వమవేతం
కారణమితి తదపేక్షత సమవాయికారణమితి పదవ్యవస్థేః స్యాద్ [illegible] సంబద్ధం కారణమిత్యపి తత్ర సమవాయికారణమిత్యత్రాపి గసిద్ధ వ
తి [illegible] కపాలసంబద్ధఘటధ్వంసం ప్రతి కపాలస్యాపి సమవాయికారణత్వప్రసంగాదితి ప్రష్టవ్యం ॥ సిద్ధసాధనమితి ॥ అయుతసి
ద్ధయోః స్వరూపయితి వదతః పరసేవితి శేషః ॥ అరస్తాం తత్రేతి ॥ సమవాయస్య ప్రవృత్తాన్యాయయశానామిత శేషః ॥ స
సమవాయస్సైవేకత్వే కిం మా । మతశబ్దాపాకాది ॥ యద్యావిద్యబిభక్తయోయాశ్రయాలాపనాదికపవసద్ధవితదాసమ

తైలే

వాయ్వాం పితద్వత్త్వం॥రూ [illegible] త్వేతి॥రూపవత్త్వబుద్ధేః ప్రమాత్వప్రసంగ ఇతి భ్రమత్వస్య [illegible] సమవాయ ఇతి రూపసమవాయ భావే తైలేపి చితి భా

२० వః॥తత్ప్రవాయితా రూపాభావ॥ [illegible] సమవాయ సత్వేపి సంబంధేతత్ర క తం రూపాభావ॥సంబంధసత్వసత్వేపి సంబంధే సంబంధి

అతిరిక్తతయా విశిష్టసమవాయా విపాయా విశిష్ట [illegible] వరూపసంబంధతయా వాయిత తదభావాత్ [illegible] విశిష్టస్య భిన్న ఘటా

యా ఏవ [illegible] రూపసంబంధతాచేత్తత్సవాం తత్ర మహాభూతప్రతి వాంగంధ సర్వసంహారం తారా నబల ఇత్యాదిప్రత్యక్షే॥ వ్యాప

సంవాయ స్తుతునా నాత్వమితి నవాన్వః సంబంధాంతరం అతిరిక్త పవార్థాంతరం తాత్ [illegible]॥ సద్రత్త్వత్వ సర్వ భూతలార

వా విత్యాదివిశేషదితి శేషః వ్యతిరిక్త సమవాయ తత్వం త్వాక్తిత్వమితి శం పత్తిపక్షే ప్రాక్ పవిమాం పక్షేణా వరా

రూపా॥ [illegible] సవైశిష్ట్యవిశిష్టతయ్యవేపి ఘటాభావ వదభావా తత్ర ఘటాభావాభావ [illegible]

[illegible] బుద్ధి [illegible] ఘటాభావస్య తత్తద్ఘటవిశిష్టాభావ విశిష్టు ఘటాభావస్య [illegible] ఘటాభావస్య అతిరిక్తస్తైవేతాం తశేషి

ఘటాభావ వృదాదేప్రత్యక్షం॥ఘటతాపవత్వం స్వాభావస్య ఏకవిధత్వాపవితభావ: ప్రైశిష్టస్యతి వైశిష్ట్యస్య తత్త్వాభావపక్షమపక్షత్యాదిః। २०

తత్రఘుటాం యోః ఘుటి పరభూతే తరే ఘుటి పరభూతే ఘుటాం భ్వాం పబుద్ధిః ఘుటి పరత్వ [illegible] సప్రప్రతిబంధకత్వాదితి వాచ్యం॥ ఘుటేవ
త్రజ్ఞః విరహాదశాం యోః ఙాం యమాం యాం ఘుటాం భ్వాం పబుద్ధిః ప్రమాంతవప్రసంగాదిత్రత్వాత్వరాభావాః [illegible] దత్రాంతిర
విశేషణేన రకః ఘుటేశబ్దమరూపసమవాయసంబంధరూపపత్తాబుద్ధిప్రసంగయిత్రితి అభావా॥ [illegible]॥ దవతియోగ్యరూప
నామాన్య॥ [illegible]తి॥ సవిశేష్య [illegible] ఘుటాం భ్వాం వభూతల [illegible] సంబంధ॥ స్వరూపమితి [illegible] ఘుటే శబ్ద
తాదశాం యోః మిథ్యఘుటేసత్వదశాం యోః పిఘుటాం భ్వాం పబుద్ధిః త వమతే విశేషాః ఘుటాం భ్వాం వభూతల [illegible] సంబంధ సప్రబ
సత్వాదాప॥ [illegible] చతి॥ తత్ర [illegible] తేఃమితి॥ ఘుటాం భ్వాం వవధా [illegible] తల మితిజ్ఞానేనాతేః మిథ్యాభావాః॥ తత్ర ఘటాభావ తలాదికమి
తి॥ యత్రఘటాభావే ఘుటాం భ్వాం పబుద్ధిః॥ స్వఘటాభావ తలాదికమిత్యుక్తః॥ తత్రదభావాంగే మితి॥ యస్య యస్య అభావ బుద్ధిః [illegible] త్రస్య
తిప్రక్తః॥ తథా చ స్వరూపమాత్రం సంబంధః॥ [illegible] యితి॥ స్వరూపాత్ వృత్తిప్రసంగయితి భావః॥ [illegible]
పదార్థాంతర మేవ॥ ఘటాభావ తల ఘుటాం భ్వాం వవధి [illegible] ప్రతియోగి॥ స్వరూపసంబంధా భావపగమాచ అభావాధికర
౨౯ ణావలిప్తి అఖండ ఘటతావచ్చిన్న విషయకజ్ఞానం యత్ర విరహో యత్ర భావో॥ ద్రవ్యాదివిశేష [illegible]

భావభిన్నత్వవ్యాప్యవత్తాదాత్మ్యం

లవ సం

౨౨ నాభావ ఇతి యిదం చ ప్రవృత్తావధికం। ప్రతియోగితావచ్ఛేదకం॥ అనుగమా॰ భావాత్। కింతు తత్తత్ప్రత్యేకసత్త్వేన ప్రతియోగితావచ్ఛేదకా
దివ్యప్రతియోగితాకత్వే దశవిధత్వాపత్తేరితి ధ్యేయం। అత్ర బోధ్యం। భావభిన్నత్వే అభావత్వే అభావత్వరూపప్రతియోగిత్వే ప్రతియోగితాశ్రయత్వే
ఘటాభావత్వప్రతియోగిత్వాపత్తేః॥ ఏవమభావాభావస్య భావత్వస్య అభావత్వస్య అభావత్వగర్భస్య అన్యోన్యాభావవత్త్వాద్ భావత్వస్య అన్యోన్యాభావ
గర్భత్వే అన్యోన్యాభావత్వాపత్తేః॥ ఏవమభావస్య భావత్వం రూపత్వేనాభావాద్ ధ్వంసభావత్వం ప్రతియోగ్యాభావత్వే అభావత్వం ఘటాభావత్వవ
త్త్వేత్యాది॥ అత్ర శబ్దతావచ్ఛేదకవిధయా నాశైకాత్విలతసమ్మతఖండాభావఘటత్వయోగితావిశేషాభావత్వమితి వదంతి॥ అత్రాపి॥
భావసఖండోపాధిరూపత్వే ఘటాభావ॥ కింతు భావత్వ రూపం॥ సమవాయసామాన్యాదికరణాభావత్వసంబంధావచ్ఛిన్న
ప్రతియోగితాకసత్తాభావరూపం॥ తస్య పూర్వోపస్థితమపి ప్రకారః॥ ఏవం ఘటాభావపటాభావ॥ అభావోऽనుగతత్వ వప్రత్తేః
మపి వపదత్వే॥ చవిష్య [redacted] వసత్త్వ॥ సత్తాత్వేనాభావవృత్తేః స్వరూపప్రవిష్టప్రకారతాపపగమాల్॥ అత్ర ఏవ సత్తారూ
పప్రతియోగిత్వేన విశిష్టం ఘటాభావాత్ స్త్రిబుద్ధిసప్రకారకః॥ అభావత్వప్రకారప్రత్యక్షప్రతియోగిత్వ యోగ్యాపాత్తు ౨౨
తాపల॥ అన్య దాయిదంతమయి ప్రతితల్యాపత్తేః॥ స సత్తాభావరూపస్య అభావత్వస్య అనుపస్థితస్య ప్రకార

ప్ర

ప్రై విశేషణాభ్యామేవాంతు తత్తవర్త్తి భావయితి [illegible] ॥ విశేషణాభ్యామేవాంతు తాంగాంశి ప్రతియోగి తత్ప్రతియోగితాపరిత్యాగ ప్రతియోగితా
వంశేనాభిత ప్రత్తిత్వయాంయతి పాపాయశ ॥ సంసర్గాభావాద్యభావభేదయితి మూలాదేకస్యసంసర్గాభావ ॥ అభావాన్యోన్యాభావా
భావయితి ॥ ప్రతియోగితా ॥ త భాష్యయుక్తం ॥ సంసర్గాన్యాభావస్య అభావత్వేంశిశారాదితత్ప్రత అపి నాస [illegible] ॥ తత్ర భాష్యం ద్వైత్య
శంసాలయ వానాంస ప్రభావపదస్య ప్రతియోగి సంభాగాత్మసంసర్గాభావాన్యాభావత్వేతిమూలాత్మయాత్ర భా [illegible] క్రమేణాద్వయతా రభా
వభావాలక్షణామాపా ॥ సంస [illegible] ॥ అన్యోన్యాభావేతివాక్యప్రవారేణాయ అన్యోన్యాభావ [illegible] ॥ స్ఫుటా [illegible]
[illegible] వతివాక్యప్రవారేణాయభావపదంగావవమస్త్రపితాదాత్మ్యవత్ ॥ తాదాత్మ్యవిత్వతాదాత్మ్యవిపక్షి ప్రత్యక్ష ప్రతియోగి
తాయాంవిపక్షితం ॥ తెసంయోగితావచ్ఛిన్న ప్రతియోగితాసంయోగత్వంతాభావేతివాక్యప్రి ॥ ప్రాగభా
వస్యలక్షణామాపా ॥ విశేషభావత్వమితి ॥ అత్రధ్వంసేతివాక్యప్రవారేణాయ विनाशीति ननु प्रागभाव स्यैवशंసా
యితిచేత్ అతోంతవర్ణస్య పురుతాదభియాంతత్తిద్ధిరితి [illegible] ॥ [illegible] घटन्तिवन्नतु सन्नो ఘంటధ్వంసయితిప్ర
తిపక్షబలైక్యానాంతిరపవత్తి ॥ శాపాలగభావః ॥ యోపాందాత్మంఘటత్వాభావయితిపౌత్ తానా सहययाभावात् ॥ శంతత్రదృష్టిపాతా

పాంగ

యంకతత్త్వపాలసంయోగాదీనాం తద్ఘటోత్పత్తికాలేపి సత్త్వాపత్తేః ఏకపితద్ఘటోత్పత్త్యాపత్తిః॥ పాలకభావాం కేనాపి చక్షుః సన్నికృష్టత్వాత్

౨౨ పత్తిరితి [illegible]॥ జ్ఞక్షరప్రవృత్తావప్యుష్టి రిత్యక్షరకతయోగ్యప్రసక్తసమవాయసంబంధాభావాత్ ఇత్యపి యోగ్యతాకప్రత్యక్షభావస్య వి

శిష్టత్వే తదాపత్త్యసంభవాత్ [illegible] ప్రత్యక్షభావస్య జాత్యప్రత్యక్షత్వాత్ తత్తదుత్పత్తిస్తాత్ తత్ప్రత్యక్షత్వసంభావానాం ప్రతిపత్తేరతిప్రసంగాత్

కభావకల్పనే పి తత్ప్రత్యక్షత్వాత్ పరంతు పదార్థప్రతియోగికాభావేనేత్యుపలక్షణం కేవలప్రత్యక్షయతి [illegible]

కతావశ్యకత్వాభావత్వ ప్రత్యక్షత్వే తదార్థాభావపతితయా [illegible] ఘటాదిస్వాభావాత్ ఇత్యర్థః ప్రత్యక్షసాధారణ్యం

ఘటోత్పత్తిప్రాగ్భావస్య కాలత్వం కపాలత్వం ప్రత్యక్షానంతరం తత్ప్రతియోగినాం తత్రైవ వృత్తితయా తంతుప్రసక్తౌ కప

లకపాలసంయోగావచ్ఛిన్నతాలక్షణసంబంధస్త్వప్యన్యత్ర ప్రత్యక్షత్వం తత్ప్రత్యక్ష తంతుకపాల ఘటోత్పత్త్యాపత్తిః

తంతుసంయోగావచ్ఛిన్నతత్తద్వ్యక్తిత్వేన హేతుతా ప్రాగ్భావప్రత్యక్షత్వ [illegible] తత్ర సహసాస్త్యధికరణం తంతుష్వప్యసమవాయ సంయోగాభావాదేవ

పటోత్పత్త్యాపత్తివారణాత్ సంయుక్తసమవాయభావకల్పనం త్వపేక్షితం [illegible] సమవాయసంబంధేన స్వత్వసంబంధేన వాధికరణత్వోపపత్తేః ౨౨

సంయుక్తేషు

సమవాయఘటిత

సత్త్వే హేతుత్వే తంత్వంతరేపి సమవాయేన పటే వృత్తత్వాపత్తేః తత్ర సమవాయేన పరమసంయోగాభావే పరవృత్తిభావాపత్తేః సమవాయేన త్రు
త్రుటౌ త్ర్యణుకత్వం ప్రతి తాత్వికసంబంధేన పరమసంయోగస్య సత్వే హేతుతావచ్ఛేదకత్వే తస్య అధికరణతంతుషు తాత్వికసంబంధేన పరమసం
యోగస్య సత్వాత్ తత్ర పటే వృత్తివారణాయ పౌర్వాపర్యావచ్ఛేదకతావదితి ॥ [illegible] వస్తుతస్తు తత్ర తదుక్తం పదార్థః ॥ తత్ర ప్రతియోగిప్రతియో
గికత్వే పాగాభావత్వ ఘటితగతత్వం ధ్వంసస్య లక్షణే పాఖ ॥ [illegible] ॥ ప్రాగభావత్వవారణాయ జన్యత్వం ॥ అంతర్భావితాభావస్య ల
క్షణే పాఖ ॥ తత్ర ధ్వంసాధికరణాయ తత్పదం ॥ నిత్యాభావస్య ప్రతియోగిఘటాదౌ ఘటాంతరవత్యఘటాత్వే ఘ
టాన్తరాస్తిత్వప్రతియోగిత్వస్య తదుపాదానం [illegible] ॥ తదుభయసంబంధాభావాదేవ ఘటాంతరాంతర ఘటాభావబుద్ధేః
౯౪ తదాదౌ ॥ తాదృశప్రసంసర్గాభావపరిపాటి ఘటత్వావచ్ఛిన్నాభావబుద్ధ్యభావాపత్తేః తత్ర సంసర్గాభావే మాత్రాభా
వయోరన్యతరత్వ విశిష్టత్వనేనాపి తస్య ఘటాభావబుద్ధేః ఘటాభావబుద్ధిః ఘటేతద్వృత్తిః పాఠకత్వే తస్య విషయత్వాఖండా
పా ॥ అత్ర [illegible] ప్రతియోగి ప్రతిరక్తరూపే పాకజన్యభావాధికరణే రక్తవర్ణే పాకజన్య ఘటత్వావచ్ఛేదకస్య అధికరణే రక్తరూపఘటే రక్తరూపే నష్టా
శ్యామాసిద్ధఘటప్రతీతిః ॥ ధ్వంసప్రాగభావాధికరణే అతిరిక్తాభావస్య సత్తా పదార్థఘటే ఘటాత్వ [illegible] ధ్వంస

స్వరూపస్య

२३ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] २३

ళ

శక్యార్థధర్మతావచ్ఛేదకానాం సత్త్వబోధకానామేవ ప్రయోజకత్వం జ్ఞాపయితుమాహ॥ మితి పదార్థశక్యాపన్నంతరమితి ప్రత్యేకం॥ తద
శక్యానాం తత్తత్పదార్థానాం చైతన్యస్య తత్తత్పదార్థస్య సామానాధి శక్యాపన్నసంభవాదితి భావః॥ సమానధర్మస్య ధర్మత్వం తస్య భావ
స్సాధర్మ్యం॥ ఏవం వైధర్మ్యమితి ఏతదపి శ్రుతిమహావాక్యే ఉపజీవ్యశ్రుతీనాం సమానాధికరణ్యాపేక్షేతి॥ కేవలాన్వయిత్వాదితి
విశ్వయవ్యాపకేః విషయతాసంబంధేన విశ్వయతాసాధారణ్యం సమత్వమత్ర భావః॥ వ్యాప్తిగ్రహ॥ ఇత్యాదితి

అభిధావిష
యత్వం

ధర్మదర్శనాదితి॥ ఏవమభిధేయత్వమితి॥ అభిధేయత్వ అభిధా సంకేతరూపా॥ అధికపదార్థసాధారణమిత్యర్థః॥ సంకేతభి
యావదభిధాయాం భావే సంకేత ఏవ అభిధేతి ప్రమేయత్వాదీనాం॥ ప్రమేయత్వాదిత్రయం అస్తిత్వపరిగ్రహః॥ వ్యక్తీనాం సంబం
ధిత్వం॥ ప్రమాణాదీనాం స్వాభావత్వం సాధర్మ్యం స్పష్టమేవ తస్య తదపేక్షయా సాధర్మ్యం ప్రతిపాదితం॥ ద్రవ్యాదయ ఇత్యా
దిత్యత్ర కేవలానిత్యభావత్వమితి॥ ఏవం సమానాధికరణ్యం దయః॥ పంచ ద్రవ్యాదిషట్పదార్థాః॥ అనేకత్వ ఇత్యాదిశబ్దార్థత్వం॥ అత్ర
ఏకభావత్వం పంచానామిత్యర్థః॥ ఏతద్భావాభావాదితి కారణే కర్తారి ఏకత్వపదార్థకారణతాభావాదవాచ్యత్వప్రతిలబ్ధత్వాత్ తథా చ
ఇతి అనేకభావవత్త్వాత్॥ అనేకభావవత్త్వం సమవాయిత్వసమానాధికరణ్యం సంబంధభేదవిశిష్ట

పంచా౯ం

४९

२४ త్వేన తిభావవత్త్రితేపత్తేరగుణాదౌ సంఖ్యారూపస్య ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వస్య అభావేపి నావ్యాప్తిః ఘటాభావత్వరూపతాదాత్మ్యేన ఘటాదావ్యాప్తమవ్యాప్తే

తివాచ్యప్రతియోగితావచ్ఛేదకతా [illegible]

సమ్బన్ధేనాభావ [illegible] తత్సంబంధేన కాలికసంబంధేన ధ్వంస

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ២៤

[illegible]

[illegible]

యో।గం నావదవచ్ఛిన్నత్వాభిధా(న)త్వాదర్శప్రవృత్తప్రకారకప్రమావిశిష్టత్వస్యప్రవిష్టత్వాదతివ్యాప్తిరతః స్వైవ తదవత్వం [illegible] ప్రం త
ద్వాసామాన్యాదావవ్యాప్తిరితి పరాస్తం॥ పదార్థవిభాజకోపాధిప్రదర్శకత్వరూపం ప్రకారతావచ్ఛేదకమితి॥ కర్మ్యధవలత్వారకాళత్వమా
(ప్రా)పాధిమత్వారకారితి అతివ్యాప్తివారణాయ తత్వదర్శిత్వాత్॥ మితిభావః॥ జాత్యాదౌ నాపి ఏకార్థసమవాయసంబంధేన జాతిత్వా వ
తనివారణాయ పరిహారాయ ఇతి మానాభావం యుక్తమత్రాపి వ్యాప్త్య॥ నామ [illegible] ణ త్వమితి॥ తదా ప్రసామాన్యతిరాపితాధిక
రణాత్వాన్యసామాన్యాదావనార్థగసమవాయసంబంధేన జాతిత్వా౽యా వటత్వాభావాదితి భావః॥ అప్రసక్తత్వాద్వ్యాప్తిమాండలం
౽రవక్త్ర॥ పాండిమాండలిక మితి॥ తజ్ఞీ॥ పాండిమాండలభిజ్ఞాం సద్వ్యాపకపరిమాణాసాప్రకారణాత్వాభావాత్ తదాతివ్యాప్తిరతః
పాండిమాండలికపదం వ్యాపకపరిమాణాసాపు విపల్లక్షకం॥ శ్రీకృష్ణ పలలక్షణత్వమిత్యభిప్రాయోణ అపరిమాణం లిపిలి॥ పరమా
ణాయ ద్వ్యాపకసాధారణశబ్దః॥ పాండిమాండలస్య కారణత్వే బాధః సమవాయ॥ తజ్జాతి॥ ద్రవ్య [illegible] పరిమాణం పుత్వధర్మః॥ అత్రైతి
వస్తుత్వ॥ పాండుపాపరిమాణస్యతి॥ సమవాయజాతి జాత్యే [illegible] పరిమాణ [illegible] ॥ అణు జల్లి
తి॥ లఘుత్వం బాణాసారణాంతరత్వమితి భావః॥ [illegible] సాపేక్ష తరత్వ వస్తు కిం బాధక మితి వాచ్యం॥ తత్రాసత్త్వ

పరిమాణం తివ

२५ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] २५
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

२६

ధర్మవత్వం బోధ్యం॥ కింతు తత్కారణతావచ్ఛేదకసంబంధాంశే ... [illegible] ... విశేషమాత్ర॥ యద్వచ్ఛిన్నం స్వకారణతావచ్ఛేదకయద్ధర్మావచ్ఛిన్నసమవా
యిషాం త్ప్రదర్శితే॥ తద్ధర్మావచ్ఛిన్నప్రతితద్ధర్మావచ్ఛిన్నసమవాయికారణామితశ్చ ఘటత్వావచ్ఛిన్నం ప్రతి స్వకారణతావచ్ఛేదకకపాలత్వావచ్ఛి
సమవాయిషాం త్ప్రదర్శిత ఇతి ఘటత్వావచ్ఛిన్నం ప్రతి కపాలత్వావచ్ఛిన్నసమవాయికారణం స్వకారణతావచ్ఛేదకతద్రూపావచ్ఛిన్నత్వాపత్తేర్ఘటా
దిసమవాయికారణతావచ్ఛేదకత్వ ... [illegible] ॥ తతోఽసన్నిమిత్తం సమవాయికారణతావచ్ఛిన్నకారణం యత్ర సమవాయికారణత్వం
తసమవేతం॥ తత్రత్యం స్వరూపసంబంధేన వర్తిత్వం ప్రత్యాసత్త్యా ... [illegible] ... మిత్యర్థః॥ తత్ర తత్ర ప్రత్యాసత్తిసంబంధః సిద్ధః సంబంధసిద్ధిః యత్ర ప్రత్యక్షతాయాం
యోగ్యతావచ్ఛేదకత్వాపత్తేః॥ అసమవాయికారణాత్ సమవేతప్రత్యక్షే కార్యం తత్సమవాయికారణత్వం ప్రత్యక్షం తత్ర సమవాయికారణం
వియుక్తావయవం॥ ద్వ్యణుకాదౌ తత్రాపి ప్రత్యక్షాపత్తేః॥ తత్ర సమవాయికారణత్వం తు సమవాయికారణాన్తరసమవేతప్రత్యక్షా
క్షితి వాయ్వాదౌ యత్రాపత్తేః॥ తాదృశాకాశాదివృత్తిత్వం ప్రత్యక్షాపత్తేః సమవాయికారణాంశే ... [illegible] ... ప్రత్యక్షా
యితివిదితం ... [illegible] ... ప్రతియోగితాసంబంధేన ... ప్రతియోగితావచ్ఛిన్నం ప్రతి సమవాయికారణం సమవేతతద్వృత్తి ... [illegible]

२६

ఘటనాశాపత్తి

నాశేఽపృథక్సంబంధేన నాశత్వే హేతుతా ఇతి చేన్న ఏకసంబంధసత్వేఽపి తాదృశసంబంధత్వావచ్ఛిన్నాభావాత్ ఏకనాశే తాదృశోత్పత్తేః అతః స్వప్ర-
తియోగిసమవాయిసమవేతత్వే సతి స్వప్రతియోగిజన్యత్వసంబంధేన దండనాశో ఘటనాశాపత్తిరూపకత్వే ఘటే నాశమాదాయాతిప్రస-
ఙ్గవారణాయ తాదృశసంబంధే వేశః॥ యద్విశేషాభావసంయోగనాశోత్పత్తి దూరనాస్త్యేవేతి విభావనీయం॥ తదా స్వప్రతియోగిజన్యత్వ[illegible]
స్వప్రతియోగిసమవాయిసమవేతత్వ విశిష్టనాశత్వత్వ తద్యసంబంధేన నాశత్వే హేతుతా బోధ్యా [illegible] పటే తంతుసంయోగ
నాశోత్పత్తిరితి వా [illegible] తు ఏతంతుసంయోగనాశప్రతిబంధకాభావాత్ ఏవమేవ నాస్తికితు తంతుత్వావచ్ఛిన్నసంయోగనాశసంబంధేన తంతు ఉత్పత్తి పట [illegible] ఇతి॥ త
త్ర తత్ప్రసంగాభావాత్॥ ఏవం విశిష్టలక్షణాపి పటే తంతుసంయోగనాశాదౌ ప్రతియోగి తాదృశసమవేతత్వం॥ [illegible] స్వప్రతియోగి
సమవాయికారణతాం తాదృశసంబంధేన తత్ర పటే ఏతత్సంబంధేన నాశత్వే హేతుతా॥ తంతుసంయోగనాశస్య తంతుసమవాయిత్వాత్॥ తంతునాశే
పటనాశాపత్తిరితి తత్ర తత్ర [illegible] నాదినా తద్విశేషణేన సంగ్రహః॥ [illegible] తాదితి॥ అవయవద్రవ్యనాశోపసంగ్రహః॥ ఇత్యాద్ధి తత్ర
ప్రవృత్తేః పరిగ్రహః తన్తుసమవేతత్వే సతి తంతుసంయోగనాశస్య తత్రోత్పత్తి పటనాశాపత్తిః పటసమవాయికారణనాశత్వవిశిష్ట-
త్వే తత్వమిత్యాహ॥ [illegible] ॥ వస్తుతస్తు తంతుసంయోగనాశాపత్తిర్ఘటనాశాపత్తిరిత్యత్ర ఘటాన

ఘటనాశ

ఏతేన తన్తుజ్ఞానస్య ఘటస్య పృథక్త్వ

శా

౨౭ మవాయికారణాలక్షణే ధ్వంసకతయా ఽవ్యాప్తిః కతన్తుధ్వంసప్రతీః॥ అవయవత్వం తు ఖణ్డపటవిశేషతావచ్ఛేదకత్వే పటే॥ [illegible] పాస్తం తన్తుసంయోగత్వావచ్ఛి

న్నప్రతియోగికాభావో ధ్వంసప్రాగభావాదిరితి ధ్యేయం॥ ఏతేన తన్తుమాత్రస్య సమవాయిత్వే ఽపి ఘటత్వావచ్ఛేదకతన్తుసంయోగస్య తన్తుసంయోగత్వే విశేషమనుబద్ధ్య పరిహాస్తి

మాత్రప్రపదనప్రసక్తదుక్తాన్యతరత్వాత్॥ ఏవమదృష్టద్వారా సమవాయికారణాలక్షణే ఽత్ర మాత్రస్య సమవాయితత్వావచ్ఛేదకప్రత్యక్షాణాం ఘటత్వఘటితమయుక్తమి

త్యాదిత్యాహ॥ ద్రవ్యత్వప్రత్యాసత్తివిశిష్టాద్యుత్పత్తిః [illegible] ద్రవ్యత్వప్రత్యాసత్త్యా [illegible] తద్విశేషణరూపసత్తా సమవాయికారణాలక్షణాపా

స్తి॥ [illegible] కార్యైకార్థప్రత్యాసత్తిః సమవాయసంబంధః కారణే కార్యప్రత్యాసత్తిః స్వసమవాయిసమవేతత్వసంబంధః॥ [illegible]

వాయుసహ సమవాయసమవేతత్వపరత్వేతరసంబంధేన కారణాత్వసత్తాత్మకవిశేషణాభావత్వం సామాన్యతః సమవాయికారణాత్వమిత్యర్థః॥ అ

త్రపటాదిసమవాయికారణాత్వం తన్తుసంయోగాదిపటరూపాదిసమవాయికారణాత్వం తన్తురూపస్య చ సంగ్రహాయ సమవాయస్య

సమవాయిసమవేతత్వరూపేణాప్రవేశః॥ పటం ప్రతి ఘటాద్యసమవాయికారణాత్వవారణాయ తాదృశేతరప్రత్యాసత్త్యా ౨౮

సమవాయికారణప్రత్యాసత్తేరసతి కారణాత్వం చ తద్ఘటితాదృశేతరప్రత్యాసత్తా కారణాత్వపర్యవసానం ఫలం॥ అత్ర వి

శేషణాన్వయాద్విశేషభాగః॥ [illegible] కారణాసంయోగప్రత్యయాత్ప్రవృత్త ఏవ ఇతి తత్త్వం॥

౦౯౭

ఘటపటసంయోగం ప్రతి   అతివ్యాప్తి

ఏవం తద్వాశ్రయకపాలయోః ప్రతియోగితాసంబన్ధేన ఘటప్రాగభావప్రసక్తావితి అవయవనాశస్య సంయోగనాశత్వప్రవాహసమవాయికారణతాయాం తత్ర విశిష్టావచ్ఛిన్న-
వాచ్యత్వం॥ అఖండోపాధిరేవ వాత్రవిషయత్వశ్చ కారణతాయామితి॥ అత్ర సంయోగాధ్యాసం॥ సమవాయికారణతావ్యాప్యసమవాయిత్వవిశిష్టకారణతావచ్ఛేదకమిత్య-
కారణతావచ్ఛిన్నత్వం ఇతి తంతుసంయోగస్య అసమవాయికారణతావిరహాత్ తత్సత్త్వేపి ప్రతియోగిసమవాయికారణతావచ్ఛేదకత్వయత్కారణం ప్రతి తద్ధర్మావచ్ఛిన్నం
ప్రతితద్విశిష్టస్య॥ ఘటస్యాపి ఇతి యదుపాదానావచ్ఛిన్నతద్విశిష్ట॥ ఇత్థం చ తద్ధర్మావచ్ఛిన్నే కారణతే యత్పూర్వవర్తిత్వం తత్ప్రతియోగిత్వావచ్ఛేదక-
తత్వమితి॥ తద్ధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకసమవాయికారణతాయాం తద్ధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకత్వం ప్రథమమిత్యర్థః॥ ద్వితీయాదౌ
తాదృశదండరూపాదావతివ్యాప్తివారణాయ తద్విశిష్టకపాలసంయోగే ఘటపూర్వవర్తితావిరహాత్ కపాలసంయోగత్వావచ్ఛిన్న-
ప్రతియోగితాకత్వం అతివ్యాప్తివారణాయ విశిష్టం॥ కిం తు కారణతామితి కారణతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నసమవాయికారణతావచ్ఛేదకత్వం॥
తాదృశసమవాయికారణతాయాం తత్కారణరూపతాసమవాయికారణతావచ్ఛేదకత్వాత్ కారణతావచ్ఛిన్నత్వేపి తత్కారణరూపత్వే యత్
పూర్వవర్తితాకయత్కారణప్రతియోగితాకమిత్యర్థః॥ కపాలసంయోగే ఘటపూర్వవర్తితాదిపూర్వవర్తిత్వప్రసక్తావిశిష్ట-
ప్రతియోగితాకపాలసంయోగస్య కపాలావచ్ఛిన్నత్వాత్ కపాలసంయోగ

౨౮ గేతి అతివ్యాప్తిః వారణాయ సత్వాంతం దండత్వాది వారణాయ [illegible] సత్వాంతం అత్ర ఇతరాన్వయప్రయుక్త [illegible] యవచ్ఛిన్న [illegible] తవ

యిత్వం [illegible] ప్రత్యక్ష [illegible] వత్వం [illegible] విషయతాసిద్ధ్యాః సంప్రదాయవిదః అవచ్ఛేదకసిద్ధత్వాయ ప్రదర్శనం [illegible] బుద్ధేర్విశదాన్వయ [illegible] విషయం అస్య ప్రతీతి॥ ఏవా

[illegible] ప్రతీతవిర్ధః॥ [illegible] సమానాధికరణ [illegible] విధాని [illegible] వ్యాప్తిః [illegible] అనయ ప్రతీతాది [illegible] యావ

దాసిద్ధభావాదితిభావః॥ [illegible] అవచ్ఛిన్న [illegible] యత్ పూర్వవర్తిత్వ [illegible] యదవచ్ఛిన్న [illegible] వ్యాపకత్వాదివ్య

యితాన్వయత్వ [illegible] కారణాభావ [illegible] ఇతరసహకృత [illegible] ప్రత్యక్షతా [illegible] వదత్వ [illegible] సమా [illegible] యత్వ [illegible]

[illegible] తావతా [illegible] ఘటపూర్వవర్తిత్వం [illegible] పూర్వవర్తిత్వం [illegible] ఘటపూర్వవర్తిత్వ [illegible]

[illegible] విధాని [illegible] ప్రతీత [illegible] పూర్వప్రతీతి [illegible] విధాసిద్ధ [illegible] ప్రతిపూ

ర్వవర్తిత్వం [illegible] పూర్వవర్తిత్వ [illegible] అస్య ప్రతిపూర్వవర్తి

త్వఘటితత్వాపేనాయ [illegible] ప్రతీత [illegible] విధాసిద్ధ [illegible] ౨౮

స్వగ్రపూర్వవృత్తిత్వఘటితస్వగ్రజన్యకత్వేనరూపేణాభ్యవధానసత్త్వసత్త్వప్యయోగత్వేప్రాణాపత్తేరవ్యవధానధ్రువభావాత్॥ ఏవంఘటకత్వపూర్వ
వృత్తిత్వఘటితత్వఘటకజన్యకత్వప్రాఘఘటకాద్యవధానసత్త్వేపి తదఘటితత్వఘటకత్వాసత్త్వప్రాప్తేరవ్యవహితోత్తరకాలావధానసత్త్వస్యాభావాద్వ్యభ
చారాయః॥ ఘటకత్వయతావచ్ఛిన్నప్రాప్తిరవ్యవహితత్వాదాగగనస్యఘటః ప్రాప్తేరవ్యవహితత్వావ్యవధానసత్త్వంభవతీత్యవ్యభ
పూర్వవృత్తిత్వానుపపాదకంయజన్యం ప్రతిప్రతిపూర్వవృత్తిత్వంస్వప్రాప్తౌ అనర్థకాపూర్వప్రతియోగ్యసత్త్వావధానసిద్ధింతకేటి
భాగకే [illegible] మితి॥ విశేషణాం విశేష్యాణాం విశేషణాంశాదీనాం తావచ్ఛేదకత్వకల్పనేనారవాత్తస్తాదీనాం వస్తాంశానాం వస్తాంతర
త్వాపత్తేః॥ [illegible] త్వేతయత్తాదృశజన్యకం ప్రతితదభావప్రయోజకంప్రతిబంధకతయాత్రిత్రితయవ్యవహితస్తద్ఘటకావధానసిద్ధ్యాం సంస్కారా
పత్తౌ [illegible] తద్ఘటకతాంతవ్యాప్యావచ్ఛేదకతయా ప్రాప్తేరంబధారమాణాంజనాభావః తథాపిశబ్దవ్యాపక్యాదాపత్తేర్వదా
త్రయమితి॥ అశక్యత్వస్యాపత్తేః। గంధం ప్రతివ్యవస్థాపకత్వే గంధవ్యవహితావధానగంధాత్త్రిత్రిసంబంధతత్తద్వ్యాప్తితయాప్యవహితగంధాది
కంపాకజగంధప్రతియోగ్యవధానసిద్ధిః॥ ఏవంఘటకత్వంతయావ్యం ప్రతియోగినిష్ఠాస్త్రిత్వంయత్పూర్వవృత్తిదండాదిష్వవ్యవధానత్రిత్వస
చ్ఛిన్నావచ్ఛేదకావధానసిద్ధ్యయతత్కాలీనవ్యవహితత్వంయత్పూర్వవృత్తిపాకజరూపవ్యవహితగంధాదీనాం గంధోత్పత్తిసంబంధరూ

త్వ పాత్వోక్త్వా త్వే

రూపవలగభావే। గంధవలగభావశార్వరవిధానసిద్ధిసాంఖ్యాయత్వాదనాకవమవశవస్వేష్టలత్వాత్ప్రయాసావదతి[illegible]లతాలపాటః లపం। యత
పూర్వవత్తిత్వరూపమవశ్యస్త్రాప్తాహ[illegible]॥ లఘుత్వంచ శరశవతముపస్థితత్వేతి సంబంధత్వంపె తత్రప్రథమమత్రప్రవృత్తమపేతత్వ
ప్రకృతం పావమహాత్రివదివతి యావేంగంధప్రతిరూపవలగభావప్రకృతయాగం ధప్ర•గభావసంధప్రతియోగజన్యనస్య తావతారఘుంతదు
పన్థపేః తత్రతియత్వంపండత్వదండరూపాప్రకృతయాదం పస్వావక్రియదండసంయోగఘటితపరంపరాయాః గురతావదిత[illegible]మంత్ర తలధుత్రవత్వన్న
ప్రతివన్నత్రివతత్వంత్రాలవశవస్తుప్తితిరతమతః తస్యస్వవపాపా[illegible]॥ అవర్ధాపవాతవస్యత్వేర్ధవవితావదివిత్రగస్త్ర। యత పూర్వవత్వ
త్రితావభావేతసాత్రవిధానసిద్ధత్వాత్రివర్త[illegible]వః॥ అత్రక్రవవతసంరాత్రకధవవసమవతత్వంతసవదవవనాయకపనతేవాదవివారాయకప్రాప్త
త్వావత్తి। సమవతసమవతదివతత్వంత దతత్వాత్ర తత్వరతసాపభావాత్రతప్రతిత్వాసవవత్తి॥ తత్వనాభావవదవవతవతియో[illegible]ధవంభాత్వాం దః
దత్వరూపదరూపపానాతలాలపమానాంత్ర పంచమానవధానసిద్ధిపతతార్థతవసంగ్రహః। యత రాసభాదిరావరణాయ। యత్ర తత్రబా
౨ యా తరాసభాదిః పంచమానవసిద్ధతావత్తేర్వారణాయ। యత పదవర్థమితి[illegible]॥ స్వాత్తావిధానసిద్ధత్వేరాసభావ[illegible]త్రపాలమానాకానామవ
థాపిద్ధతవపవనహారః స్వత్వేపసత్వత్రవతరణాయతయా। యత పదేనైవ రాసభాదివారణాత్ప్రథనప్రవిశాదతవభవాయాత్ పూర్వవత్తి

2 ఖీ

నాం

2 ఖీ తవ

౬౦ శ్రీః

త్వంచ అవ్యవహిత పూర్వవృత్తిత్వం [illegible] అవ్యవహిత పూర్వవృత్తిత్వం [illegible] దానః ॥ అత్ర [illegible] యాం [illegible] కారణం తావత్ [illegible] అపూర్వం [illegible]
యాం అపూర్వ సంబంధే అవ్యవహిత పూర్వవృత్తిత్వ [illegible] పాదనం [illegible] తా [illegible] యాం [illegible] యత్పూర్వవృత్తిత్వ [illegible]
పూర్వకాలే [illegible] [illegible] దండస్య కారణత్వ [illegible] తలే [illegible] బాధ [illegible] యత్ [illegible] పూర్వ [illegible]
పి [illegible] యత్ [illegible] బాధ [illegible] కారణం తావత్ [illegible] [illegible] ॥ అవ [illegible] సిద్ధత్వ [illegible] త్వవ్యాప్తి [illegible]
తక [illegible] కారణం సత్త్వ [illegible] యత్ [illegible] యత్పూర్వవృత్తి [illegible] సిద్ధత్వ [illegible]
కారణం తత్ [illegible] సిద్ధ యత్పూర్వవృత్తి [illegible] ప్రతిబంధకాభావ [illegible] యత్ర కా
రణం తత్ [illegible] తద్ఘటత్వం [illegible] [illegible] ॥ తత్ర [illegible] ఘట [illegible] సంబంధే కారణ [illegible] ధర్మస్య [illegible] సంబం
ధ [illegible] తస్మాత్ కారణం [illegible] తత్ [illegible] కారణం [illegible] దండాదా [illegible] తత్ర [illegible] ॥ బాధ [illegible]
సిద్ధ [illegible] ధర్మ [illegible] ధర్మ [illegible] కారణం [illegible] ॥ అప్రసిద్ధాదండత్వా
దిక [illegible] ॥ ఘటం [illegible] సంబంధ [illegible] తత్ర [illegible] ధర్మ [illegible] యత్ [illegible] పూర్వ [illegible]
ఘట [illegible] పూర్వ [illegible] కాల [illegible] పూర్వకాల [illegible] తత్ [illegible]
ఘట [illegible] యత్ [illegible] ఘటాదండాది [illegible] ఘటాదపూర్వవృత్తి [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

दिनकरीय

మతుర్వ్యాప్తిః తదలయుక్తం ప్రతియోగిత్వాదౌ వ్యాప్యం విశేషణాదిగ్రాహకం సంచ వేదాంచ వ్యాప్తి ... ప్రత్యక్షాంశమ

వ్యతిరేకవ్యాప్తి తద్వన్నిష్ఠాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకసాధ్యాభావవద్వృత్తిత్వసమవాయసంబంధేన తద్వ్యాప్తిత్వం ॥ ... ॥ అత్ర విశేషణానాం

దృం వ్యాప్తి ఇతి తాదృశధర్మవిశిష్టతయా ప్రసిద్ధం వ్యాప్త్యం ॥ అన్యథా యథా ... తదపి తదనుగత ప్రసిద్ధ ... ద్వైతధర్మవిశిష్టకతయా సంబంధతయా తాదృశ

వ్యాపకాభావ ॥ తద్వ్యాప్తి ॥ తత్ర చాన్యప్రతియోగితాయా అవచ్ఛేదకప్రతియోగిత్వం విశిష్టవ్యాప్తివారణాయ ప్రవేశితం ॥ తత్ర ప్రసిద్ధజాతిప్రదాయాతి

వ్యాప్తివారణాయ ... తత్ర గగనాదివ్యాప్యతాదాత్మ్యసాధ్యాతివ్యాప్తివారణాయ ... ॥ వృత్తిత్వం జాతిమత్త్వం చ

సమవాయసంబంధేన గగనాదిప్రతియోగికత్వవిశిష్టవృత్తిత్వాభావప్రసిద్ధ ... సర్వథా విశేషణాతా ... ॥ విముత్తావచ్ఛిన్నవృత్తి వ్యాప్తిః ॥

గగనాదిసంబంధేనాపి వ్యాప్తిర్న వ్యాప్తా ... వృత్తిప్రతియోగికసంబంధేనాత్ర తత్వసత్తావిశిష్టసత్తావిశిష్టాయ

తిమానామయుక్తవాతిలాహ ॥ ప్రతియోగికవమితి ॥ సమవాయాదిసంబంధేన సర్వాధారతాప్రయోజకసంబంధాతిరిక్త దృం

సంబంధే విప్రకృష్టాంతరాలయుతత్వం సన్నికృష్టాంతరాలయుతత్వార్థః అత్రేతరేతరవ్యావృత్తిరిక్తత్వం విశేషణం లక్ష్యతావచ్ఛేదకం ...యోః పరమా
ణూనామపి వర్తిత్వపరమాణావతివ్యాప్తేః॥ తత్సంయోగస్వసమవేతత్వేతరయోమకత్వాదితి॥ క్షిత్యాదీనాం వాయ్వంతానాం వర్తమానం వ్యక్తముక్తం దిక్ష్వ తుల్యత్వేనాట తత్స
ద్ధం ప్రకట యుతా॥ లుదాద్యమితి॥ సఫాత్వర్థః క్రియా తత్వాతిప్రసంగాత్ తత్ర ఆహ॥ క్రియావత్వాదితి॥ దిక్కృతయోః పరత్వాపరత్వయోః ప్రా
కుదద్యమసమ్నాత్స్యకర్తవ్యత ఇత్యత్ర బ్రహ్మాయుక్తః కాలకృతయోః పరత్వాపరత్వయోః అయమసమ్నాదలావతరకాలసంబంధ ఇత్యత్ర బ్రహ్మాయుక్తేష్టం
త్రయాత్వాన్నతత్ర పరత్వాపరత్వయోః రజతాద్యదావా ప్రమాణం రస తి॥ రథత్వాదిగా ఆశ్రయత వ్యాప్త్వార ణయసమా గా
ధికరణం॥ తస్య త్రివసత్త్వమా దాయవారయితుం ద్రవ్యత్వాదిత్యత్ర ద్రవ్యత్వే రత్నాపిజాతి ద్వయ ప్రణయా॥ త్రిగుణవలి
తవావ్యవచ్ఛేదవత్వమాదాయాతివ్యాప్తేః॥ అపరత్వమితి॥ అవిభువర్తిత్వపరిమాణావిత్యర్థః॥ త్రీపరమాణావావ్యాప్తేః క్రియా
ఛేదకతావచ్ఛేదకత్వమాత్రత్వం జాతి పర్యాప్తి... తద్భిన్నం రత్నమాత్రం త్రయపరిత్యర్థః॥ పూర్వవదితి॥ పరత్వాపరత్వసమా
ధికరణత్వాదివివక్షితార్థః వివక్షిత్యర్థః కాలా దౌ సంబంధాఖ్యే అసంభవమా సంగ్రహ సరవా... త్వ॥ అహంకారః తిప్రుత్త

లలా

విషయపరమమహత్త్వసత్త్వేగగనాదిపరిమాణానాం సాధారణానాం సర్వజాతీయసంభవాపాదకత్వపరిమాణానుభవాగ్రిమతేత్యాకర్షేతమగ్నిస్య
తాత్పర్యా॥ అపకర్షేతియదవచ్ఛేదపరిమాణోత్పాదకపరిమాణానామపకర్షాశ్రయం॥ పరమాణుపరిమాణానాం పరమాణ్వవా
వ్యాప్తిః॥ తథాపి అపకర్షాశ్రయమహత్పరిమాణావచ్ఛేదకత్వం ... ద్రవ్యాణాం త్రయాణాం॥ ఆత్మనేతివ్యాప్తివారణాయ బహుపదం॥
దహితేంద్రియగతపర్యాయత్రయే సంయోగాదావతే కర్మాదావతివ్యాప్తివారణాయ ... ॥ విశేషగుణావతవంచగుణాయ రూపనైవ
క్షేత్రం॥ ద్రవత్వపదాయాతివ్యాప్తివారణాయ గుణానాం తాత్కాలికత్వే ... ఫలమాహ॥ ద్రవేతి॥ జన్యత్వమాహ ఘటయత జన్యద్రవత్వాంతే
భావతజన్యాంద్రవలౌకికవిషయతా॥ ... లౌకికసంకర్షణ ... ॥ సంహారోత్పత్త్యాదివ్యాప్తిఫలమాహ
ద్రవేతి॥ పరమాణురూపాదిద్రవ్యేఏకత్వేతసర్వత్రోత్పన్నమహత్త్వతలౌకికవిషయతయాప్రవర్తసమవేతప్రత్య
క్షేసామాన్యాదికరణేసంబంధిమహత్త్వసత్త్వపరమాణురూపాదావతివ్యాప్తిః॥ తత్రలౌకికప్రత్యక్షమితిభావః॥ సబహుత్వంతయా
దిశతిరూపాదివిశేషణానాం గుణానాం అనుద్భూతత్వే ... యత్రహేతోరాత్మాదావ్యాప్తిరాదౌ ... వ్యాప్తిమాహ॥ సలోకా ఘ
వాక్యార్థమాహ అద్రవేతి॥ అత్రకల్పనాద్వైరకపరతాపరత్వేతి దాయమనేవత్తివ్యాప్తివారణాయ విశేషేతి॥ సృతగాత్వ

కార్యస్య

గమావాద్యుగద్రవ్యసమవాయికారణత్వే [illegible]

[illegible]

[illegible]
॥ ३२ ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ३२ ॥
[illegible]

ణతతావత్॥యే తుక్షణావత్తి చతుఃక్షణావత్తి యాఃజగావీఃయాపాడః శదదవత్తి జాతజ్ఞాన తావదస్తదా ప్రాప్య ఏత్ర షగుణః ప్రాజ్ఞాదస్తదా తన
సవిశత్వాదాసహాల్లక్షణానమాఃవయః॥ అత్రచావత్తి త్వంసమహాద్ర్యాః ఏవక్షిత్ర ఃఖ ఃవిహా త్రిగావి ఃజ్ఞాఃతపసవ్యవత్తి త్రిసవిక్షత్రః॥ వ
తవంతంచజ్ఞాఃతావద్రిజఃవివవత్తావదసంఖవావర యతకృతావదతక్షణాకవిక్షషగుణాధీతావదతవిధ [illegible] క్షణావవత్తవయత్వ
త్రివచతుక్షణావత్తి తదపరవంతాసధావ ప్రమాణగాఖావః [illegible] త్రివతదవతాత్ప వయోవాస్వవగార వవరహ్మణాపతస్థితాయపాదా
క్షిప్తవఃయాఃమిత [illegible] ప్రధమావస్థితతవరూపవాఖ్యవనత్రవ [illegible] స్తవతదభావావాషాణాభ్యదావయుక్తిరతితధాచతుక్షణావత్తి
తవసవిపులపిజజ్ఞాఃతవసవిసంగ్రహేణసావిదతథావః॥చతుఃక్షణావత్తి తవిసవి ఫలమావాయావతావదికంతవతి॥ [illegible] సః॥ యా
పతవరూపజాతపవిదాసః॥తథాచరూపతవజాతిమదవశిష్గుణావ (జనావిహత్తి) తషుయావావతి వావిత్తిఃవిస్తతిఖావః॥ జ్ఞానవితవిసవి ఫలమావావ జ్ఞానతి

శతి ఃమిత్రత్ర శతిర
పదస్థ

+ యథాఖ్యాతాఖ్యా పరివ్యనిపూః [illegible] ఃజశవితావప్రవిశజ్ఞాత్రిపధ్మతవప్రయత్నతావదిగాః చతుఃక్ష
ణావవితవివత్తి త్రితావి తావిఖ్యావాహ్న కృంలక్షణాసఃపఃవయః ఇతవితఅహా [illegible] ఆదిగాశష్టవరిహ్మహాః॥ తత్ర దవదనవిక్ష
తవిహాహాఃపతమా [illegible] తావదిః॥ చతుఃక్షణావత్త జగావివత్తి జాతమద్గణా తావదితవిదతవధ్ర్యఃపదర

[illegible]

॥ ३३ ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ३३ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

విసమవేతత్వసప్రత్యక్షసాం తత్వవిషయస్సంబంధి వివక్షణాత్ జన్యత్వాన్ త్రితయానాశకతాపత్తేః ప్రత్యక్షవిషయత్వసంబంధేన
కత్వాత్ ॥ అత్రాశ్రయతా విశేష్యతా ప్రకారతా వ్యావృత్తి విషయత్వ ॥ ఘటత్వాన్ తప్రత్యయాత్ వవిశేష్యా ప్రకారతాపత్తివారణాయ
సమవేతత్వసప్రత్యక్షకతా వ్యాపకస్సంబంధేన ॥ విషయా ప్రత్యక్షప్రతియోగితా సంబంధేన పరిశేష
తాపత్తివారణాయ తద్ఘటకతా వ్యాప్తివిషయత్వప్రత్యక్ష ॥ సమవాయ సంబంధేన ఘటస్యాపి ప్రతియోగితా సంబంధేన
ప్రత్యక్షపత్తివారణాయ సమవేతత్వసప్రత్యక్షకతా వ్యాపకస్సంబంధేన ప్రత్యక్ష ॥ సమవాయత్వసంబంధావచ్ఛిన్న
ంబంధేన సప్రత్యక్షత్వ సంబంధే సమవాయాయస్య సమవేతత్వ విశిష్టత్వసంబంధేన విశిష్టస్య సమవాయ సమవేతత్వ
త్వాయ విగమవిరహే విశిష్టాపత్తివారణాయ వ్యావృత్తిః తత్ప్రత్యక్షజనకత్వ సంబంధేన ప్రత్యక్ష
గన్ధ విశేషత్వ ప్రత్యక్షకత్వాయ విశిష్టత్వాభావవత్ విషయత్వ సంబంధేన విశేష్యత్వ విశిష్టత్వ ప్రత్యక్షత్వ
ఘటప్రత్యక్షత్వవిశిష్టతా విశిష్టవిశేష్యతా ॥ సంబంధేన ప్రత్యక్షప్రత్యక్షత్వ విశేష్య సంబంధేన ఘటప్రత్యక్షత్వవిశిష్ట

౬౮

॥ ३९ ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ४० ॥
[illegible]
[illegible]

అపాంగులేనాపహృష్టూర్వాదీ ఘ్రాంష్టైవితి

పత్రిశష్టూలో

తిఙసోంకులేంగాహాంసవకాదశోఙతి॥ పుష్పధివాం కులేంగాహాం॥ స్నిహాంకాంగాఙతి వతెఅకలవహంతపూ ప్రావత్తాః ఆత్మనోంకులేంగాహాం॥ యుక్తాది
[illegible] ॥ యుక్తసురు దుష్టిదష్ట దుష్టప్రయః తాన్నస్తుం బాంధవపంచకంసః బాంధవంమాంపర్ధక్తవాం ధ్యాంగవిఖ్యాంగాః కాలదిద్యాంకులేంగామ్మైకివ్యే వసాంత్వ
[illegible] ॥ వాత్రి॥ అకాష్ఠకులేంగాహా శబ్దశ్శితి॥ త ధ్యా దాకాన్ని శబ్దసంబాంధవయః పంచసుంఙతఎధ॥ ఙశ్వరసవైక
[illegible] సంబాంధవయఙతి॥ అత్ర రవాఽ ఙశ్వరసవ్యం తాంనవ ద్రవమాంరాభావః॥ [illegible] ద్రవర్త్రవాతదగవాంర మంత [illegible] యల్ప్రధ్యాంటి
కతాంఎలః॥ ఙశ్వరక్రవితవసతెవహాంగా భాంవాప్త్రు॥ అతవవత త్రుసంధ్యాంగవిఖ్యాంగ ధ్యాంకసతె తుచమాంరాభావః వుభక్తవసవ్యకాంతవమె
వర్తస్తుం॥ ఙః ఙశ్వరెసురుం క్షాంగ్రవలక్త్ర భూనిషధ్వ॥ వవంచసంబాంధయుక్త దుష్టప్రయ్యత్మసుమాంకతవంద్వె శవరసవ్యకాం ఙశ [illegible] త్రుహాస॥
ఙతిశ్రీభాంరద్వాజ [illegible] తవన్ర శ్రీ [illegible] త్రుఙమహాంద్రిశభట్టికత్రతాముత్త పశ్రీరాంఙ ప్రకాశ షుదస్త మాం త్తః॥ [illegible]
శ్రీరామాయనమః

३५

[illegible] 1

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

दिनकरी

ग्र·ग्रथ·६

॥ ३६ ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

३६

తతశ్చవాప్రవృత్తిర్భవత్యుక్తం॥ అథాత్రైకా ... మాం ౦ (త్రి)గం ధన్యద్వివిధం వాతత్రజతద్వివిధగం ధవత్వం వర్ణితవాం వ్యం లక్షణం వి౦తప్రి
తి యుక్తి॥ తథా యుక్తం॥ ద్వివిధా వ్యంశన్యవర్ణితం తద్వివిధాభ్యాం గన్ధస్త్వక్తి॥ వస్తుని గం ధా ౦ ద్వివిధం సన్నివిష్టత్వం సా బ్రహ్మ
మాక్తం॥ తం లక్షణం ద్వివిధత్వం స్యాత్ ప్రవిశః॥ గంధవద్వివిధం ప్రకా శయతి॥ ప్రమాణ ... సద్వివిధత్వదివ్వాదిర్వ్యా హం
ఆశ్రిత్య॥ పాకజన్యశబ్దవత్వా(త్) ౦ త్రి ౦ తక్తం త్రితత్వక్షణా॥ వ్యయమత్ర పాకజన్యత్వ వ్యాపకత్వ ప్రత్వే విశేషకమత్రపాకజన్యశబ్ద
వర్ణా౦ ఽ న్యద్వివిధవర్ణా౦ తద్వదవయవివిపాకా౦ న్యున్యా౦ శం కర్మాదివదిత్యాదివర్ణిత॥ పాకజన్యత్వతి॥ ఇత్యాదా విద్యాదిన
పద ఇత్యేవివిధమత్రాయవయవి వా౦ త్ర పరిగ్రహా॥ తత్రత్వా౦ పక్షా౦ తత్ర౦ దా౦ యు గగ౦ దా౦ వతివా౦ వివా౦ శగ౦ యత్రత్వత్వ
వా౦ ద్వితి॥ త్రిపత్తవగమా౦ ౦ ధికరణ౦ గత్రమా౦ దా౦ య గగ౦ ౦ తి వా౦ వివా౦ శగ౦ యువా౦ వ్యప్తిభా౦ గః॥ గ్న్యశగమా౦
౦ ధికరణ౦ జలతా౦ విధికమా౦ దా౦ యుజలా౦ దా౦ వతివా౦ వివా౦ శగ౦ యువా౦ కజత్రి॥ పా౦ కజన్యవత్వగమా౦ ౦ ధికరణ౦ త్రిట
త్వమా౦ దా౦ యుత్రిజస్యతివా౦ వివా౦ శగ౦ యుగన్ధతిజలవద్వివృత్తిత్వవమా౦ దా౦ యుజలా౦ దా౦ వతివా౦ వివా౦ శగ౦ యు
జా౦ తి॥ అత్ర ప్రత్యక్షితవనల్లక్షణత్వాదిష్టదర్శనాల్లక్షణం తద్వం గం ధవత్తత్తత్త్వమిత్యర్థః॥

౩౬

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ౩౧ ॥
[illegible]

పుం॰ జిష్ణుపితలిత్వశ్రవణా ప్రత్యక్షత్వాద్విసి॰ గా॰ ధితి॥ తద్భా॰ వస్వభావత్వా॰ అద్రిగా॰ గా॰ వ్యా॰ పరమా॰ ణా॰ రా॰ రా॰ పరస్పరసం
యోగా॰ గమా॰ త్రి॰ ణా॰ ద్విగా॰ గత్యాం॰ సంఖ్యావత్తిత్వా॰ వః॥ ద్వా॰ రక్షిత్రిణసా॰ తిం॰ త్రిగాః ఇతి త్వదుక్తదర్శనాం॰ తసర్వప
మర్మిత్వా॰ ర్వా॰ గదా॰ రక్షితేరన్వతి॥ తేషాం త్రితి॥ తసర్వదా॰ రక్షితేరగర్వవకే॰ రక్తద్విషా మక్తగం॰ ద్వా॰ పద్రా॰ ద్రవతి॥
తథా॰ బసం॰ ద్వా॰ ఏవప్రత్యక్షసిద్ధత్వా॰ వదితిరత్వః॥ తద్వా॰ బద్వా॰ రత్వసర్వప్రతిబంధకత్వా॰ వదప్రత్యక్షమా॰ త్రం॥ తత్సహ
భా॰ విశేషప్రత్యక్షత్వా॰ రం॰ త్వం॰ తా॰ వదితి॥ క్షణం॰ భం॰ గారవా॰ దిరా॰ త్రిష్టా॰ మాత్రపరమా॰ ణా॰ రా॰ అతివత్తి
సా॰ వరా॰ రా॰ దితిభా॰ వః॥ అరర్థా॰ అదర్శరగర్దర్శా॰ ర్వవరదా॰ త్రివతత్రత్వా॰ దర్శదప॰ గా॰ త్వత్రిష్టిరితదం
తపా॰ తిఝరతి॥ తప్తత్రా॰ తపా॰ తిబః సర్వభా॰ వా॰ లగతా॰ రరా॰ ద్వైరప్రరక్షితలగా॥ అదా॰ క్షితరా॰ వా॰ దితి॥ అది
రా॰ అపా॰ రవదిపాశ్రు॥ తదభా॰ వ్రమహా॰ తా॰ వభా॰ వ్ర॥ తదభా॰ వా॰ దతిమహా॰ త్వా॰ వభా॰ వా॰ దితర్వతే॥
అత్ర॰ త్రిక్షమతా॰ గా॰ గా॰ రా॥ పరస్పరవిభక్తపరమా॰ ణా॰ రా॰ రా॰ మహా॰ త్వాభా॰ వా॰ త॥ అప్రత్యక్షత్వప

[illegible]
॥ ३८ ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ३८ ॥
[illegible]

వత్వం(తు సత్వ ... [illegible] ... వత్వమితి ... [illegible] ... విశేష్యా ... విశిష్ట ఇతి ... [illegible]

[illegible] ... వత్తి ... [illegible] ... తత్ప్రతి ... [illegible]

[illegible] ... వయస్వగత ప్రవయస ... [illegible] ... విశిష్టా ... విశిష్ట ఇతి ... ప్రవయస విశిష్ట ... [illegible]

సం ... [illegible] ... విశిష్ట ... [illegible] ... విశిష్ట ... ప్రత్తరితి ... [illegible]

[illegible] ... ప్రసంగ ఇతి ... [illegible] ... ప్రసంగ

ఇత ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... ప్రతి ... [illegible]

॥ श्रीः ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ श्रीः ॥
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
॥ ८ ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ८ ॥
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

दिवकरी

॥ ७३॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ७३॥

[illegible]

[illegible]

[illegible] గంధర్వం
[illegible]
[illegible]
[illegible] గంధ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

॥ ७२॥

श्रीराम

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

श्रीकृष्ण

॥ ७२॥

इती श्री पृथिवी ग्रंथः ७॥ ४०

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

॥ ८३ ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ८३ ॥
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

तत्र कल्पदं स्वरूपं देवासीपातायातीराववमेव व्यावृत्तिर्भास्वर रूपकल्पत्वं स्वरूपवद्दृश्यव्यवसाक्षाद्व्याप्यत्र तत्पदयोर्बोध्या

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

॥ ४४ ॥

श्रीराम

श्रीलक्ष्मीनृसिंह

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

దకతవరతవు ధురజ... తాపష్టుదకతపమప అస్తితిఘ లవ్రంహా ఔత [illegible]
రసవ్రఅ వశవ్రకత్వ... త్తలశివాం పిమధురంప్ర తిహా తుతపంకల్పల్ [illegible]
వస్నాదిరపిసద్వైవదితతులవ వద్రతుతవ్యంసాం ఏదతఆహాంజంజరర [illegible]
తత్రిఃత ద్గతజలయిం తవిష్ణుః॥ సుష్ణుజంజి శిఆపాప్రుతిత్రుః తత్రుఆ [illegible]
హాంశతకాం ఏంతుమధురరసన [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

॥ ९८ ॥ [illegible]

౹ సుత్రైరాజ లసత్రివత్తై లసవదపాం౹ సుకాం లవం౹ సాంవగా౹౹ జలతవసవదపాం౹ [illegible] ప్రతిసాం లత్వం తత్వపాసన్న [illegible] ప్రశ్నేతప్రస్థ
ప్పైనప్రపాంవక్షా జలసవదపాం౹ సుకాం లవమేవతపకల్పన్వైన్వపానైవవదపాం ప్రతిసాం లతాం ప్రతితిచాంవః౹౹ [illegible] తం౦యతి
గ్రస్వపాం౹ యాంవం౦వసరజతిక్షిపః౹౹ ప్ర ధమవదతవ పిత్రాసమక్షాం౹ ద్యుతిరితవధావల [illegible] పాంవంధవాంవ యజ్ఞ తత్వ [illegible] వవమ
గ్రిషజశి యాం [illegible] శీరందశ౹ యతిజత యాంవశిరమవి౹ వృష్టివాం ద్విపాం యవం వైరంపప్తద్ధిం బ్రూం ధర్మం [illegible] జల మాం [illegible] వాం దాంవి
వవవస ద్రుయాం పచ్చాం౦ వివ౹ [illegible] ౹ సుతాం దల్శశ రిమాం౹ యా [illegible] వల౹ [illegible] దిత్యావపాంవ [illegible] త్రయశల్
తి రివప్రమాం౹ మంతధాం వః౹ [illegible] రస [illegible] యాం౹ సవదధాం రవాం రవాం యం౹ ధాం వంట౹ [illegible] సాం [illegible]
తత్రల దవదాం [illegible] దవరిగ్రహాం౹౹ [illegible] వదల౹ [illegible] పశ్యశవత్వదలవ [illegible] సవత్త [illegible] ప్రవాంవద్ధీ [illegible]
కవటదవ [illegible] రితిపాం [illegible] సవశజల వలి౹ తాంయం౹ ప్రవతవకాంవాం యాం౹ జలతవవం౦ జల [illegible]
భాంవశ్యసవలి౹ త్వాపైమిత్ర [illegible] ప్రవత వవతప్రవాం వత దూ [illegible] లత [illegible] జలతవ వంటశం౹ యాంవచవ [illegible] వతవస్య
తస్యసప్పుయితవధ [illegible] కతకాం వదాం [illegible] ంపువాంవం తలాం తాంవదాం వత్రేవద్ర వతవజలతప [illegible] రశాం

॥ ౯౬ ॥

[illegible]

॥ ౯౬ ॥

ద్రి.ప్ర

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

॥ ७ ॥ [illegible]

[illegible]

श्रीलक्ष्मीनृसिंह

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ७ ॥

[illegible]

[illegible] వదర్శనం [illegible] యోగపత్తు వదర్శ [illegible] మాతస్వా [illegible] చంద్రమ

[illegible] పసత [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ఏదితే [illegible] వసత [illegible]

[illegible] సంభాం [illegible]

[illegible]

[illegible] అత్యంతా [illegible] సతవ [illegible]

[illegible] తవస [illegible]

[illegible] ఉలమొదలు [illegible]

[illegible] పవసత [illegible]

॥ ९८ ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

श्रीराम [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] श्रीनिवास

[illegible]

[illegible] ॥ ९८ ॥

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

॥ [illegible] ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]

జాతియుక్తస్పర్శే౽తివ్యాప్తిర్యావ్యంత చతుష్టయమనుమాకాం దిత్యుగ్రేతరేంద్రియేతి అను[illegible]త్రకారస్సుయోరయం రూపవద్రవ్యాసమవేత
స్పర్శః స్యాచ్చిదాత్త్రతంః స్పర్శవత్త్వాత్ పృథివీస్పర్శవత్ అత్ర పృథివీస్పర్శే సిద్ధసాధనవారణాయ రూపవద్రవ్యాసమవేత ఇత్యుక్తవి
శేషణం ఏవమపి రూపవద్రవ్యాభిఘాతయోరయం పరమాణుస్పర్శః స్పర్శవద్వృత్తిద్రవ్యసంయోగజన్యో౽భిభవ్యమానత్వ
యుపద్రవ్యసంబంధి[illegible]సంతానత్వాద్ఘటాభిఘాతజన్యశబ్దసంతానవత్ పృథివ్యాద్యభిఘాతజన్యే సిద్ధసాధనవారణాయ
యుఅసత్వాద్యపేక్ష విశేషణం విభాగజన్యే శబ్దే వ్యభిచారవారణాయ హంతా వవిభజ్యమానేత్యాదిఏవం నభసి తద్గుణత్వా
లస్యాయిత్వేవమానానాం ధృతిః స్పర్శవద్వేగవద్ద్రవ్యసంయోగజన్యా అస్మదాద్యనధిష్ఠితద్రవ్యధృతిత్వాత్ వ్యోమగాదిధృ
తివత్ తలాదిగతతృణాదౌ సిద్ధసాధనవారణాయ నభసింతిప్రయుపదాత్మసంయోగజేంతు కదలీత్యాదౌ వ్యభిచా
రవారణాయాస్మదాదేతి ఏవం రూపద్రవ్యాభిఘాతమంతరేణాత్తాంశస్య స్పర్శవద్వేగవద్రవ్యాభిఘాతజన్యం తి
లక్షణాంతర్భావాత్ నదీపూరాభిఘాత[illegible]ర్భవత్ అత్రేవక్ష్యతి ఇతి అత్మనిరూపణావసా[illegible]ర ఇత్యాద్యగ్రే సుమారాప
ర్ప వస్త్రితత్త్వం తాం దుర్గ[illegible]మితి పూర్వవత్ తేజస్త్వేతరవ్యగ్రః ఇతి యత్రాద్యాత్రావది నా అనేకత్వవత్త్వపరిప్రహం ఉత్తం చో

[illegible]
॥ ५० ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ५० ॥
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

~~ద్వితీయ~~ [illegible] అ॥ ద్వితీ ౪

[illegible] పూర్వోక్త [illegible] పూర్వోక్త [illegible]

॥ ౪౯ ॥ ఏవం రూపం [illegible] ॥ అత ఏవ [illegible] స్వరూపాసిద్ధిం [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ ౫౦ ॥

[illegible]

శాకకపుత్రాఘనతాన్ ఇంద్రియగామపాన్వితెనతిశాకకపుత్రాన్వనతాన్వధ్యం ద్రుయాగ్రహాణాం త్రాంగవతాం రాహాత్రిస్వనతిసాం తవపాన్వపర్
జాంతిమతాపర్గాణ తప్రహమాం రస్సైవప్రమాణాం తావ్యగ్రప్రమాం తవమాందాం యవవృద్ధిదాం రవాం రణాం యసాం తవపాన్వపవృతిసు రుతవ
మాందాం యవవృద్ధిదాం రవాం రణాం యసస తవం తంసం రావృత్వమాంపాం యవవృద్ధిదాం రణాం యదవతియనపిస శవం తం యస్నాం నక్షీరప్ర
వతవపిస్నహిం ఘాం దాం సప్రశవతమాం త్రాం రఘాం త్రిపితత్రప్రాం తవంతల్లస్తైవ విత్రమాం సూగతవం నాం ధకయమిత్రాపాం త్రాంవ
తత్తిసమాం రెసప్రమాం వాంసద్రుంఘాం ధుంఘాం శంకత్రాం రవితతఘాం చన్నశాం వదాం వయసుగం నాం తవసవతత్రసతాం వత్రదఘాం వస్నాం
ధరిద్రాం వసాం ద్రిఘాం దయతిఘాం వంగాం రణాం గంనాం పూం వరతవ్వరధరం తంఅరాం రాం గం నాం పూం రవరత్రప్రం నటితవా
త్రాం రసద్రుప్రద రరాం ధరాం అయాం వక్షవచ్చాం వత్రిప్రితిసాం వత్రయరాం శఖరరాం శత్రతి త్రాం తయావవ తత్రిష్ట రత్రవ
గ తవధరాం రసతదాం వాం రాం త్రిప్ర తవక్షవ ప్రవాం రాం రాం కమత్రిరాం వరవిసమి తదిస్మాంద్రాం సృష్టిత్రివప్రయాం
జకసర్చమాం త్రివస తవిదాం త్రాం రాం పవతవసరఅరాం త్రిఅసం ఘవిదచశవ్మమం త్రమాం చరకలాం వసంఘవాం
రసంయచాం శరాం త్రాం రదాం కష్మం తదిపాం వక్షితిచాం కష్ట్రప్రఅ ధకరరాం త్రవరరం ఘాం సతజతదదాం త్రయాం రావితికలయసా

[illegible]
॥५२॥ [illegible]
[illegible]
[illegible] श्रीलक्ष्मीनृसिंह
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥५२॥
[illegible]

మూ(తి)జానాం వ్రాంజాన్ కః [illegible] యత్రా। కారణత్వవ్యవసద్ధిః। ప్రతీతి। మిత్రకారణామితద్ధర్మః॥ అత్ర పదార్థలికసంబంధావచ్ఛిన్నకార్యత్వవ్యవచ్ఛిన్న
కారణతా। పితృ అధికరణతాయా। మిత్రత్వం॥ కాలలక్షణం కాలికసంబంధావచ్ఛిన్నత్రిక్కరణ లక్షణకధికరణతిష్ఠకరణ అధిక
ప్పేశవరధానాం వ్యత్తి గప్తి రితి [illegible] ధర్మః॥ కారణవమా ప్రప్రతీతరాలసర్। మిత్రకారణత్రవకమానమిత్రదిద [illegible]॥ అదృష్టాదృష్టా
విషయితిశ్వః షుటో విషయితీతావదిప్రతీతాయత్తత్ర ప్రతీత్వావదిప్రతీతావ అధికరణత్వ కారణ విషయయాక్రియా త్రితదాత్వతల్లిఖిక
ఉత్పత్తికేన్మశ రణత్వం వలవహరవిషయగల తద్ధేతుత్వ వ్యక్తి॥ యమానత మత్రతిప్రాంతుతు తవసర్గధ్ధతు త్వవ్యాప్తి వ్యతిరేకవశం
చతత్రిత రవిశిష్టం ప్రతీతతత్రల కాలవిశిష్టగల ప్రాంతుత్వసిద్ధి యద్విశిష్టాదృష్ట రితినాయ కారణమాత్రాం తుతాని
క్ష్మితిసద। మిత్రకారణత్రైవ॥ [illegible] కార్యవాత్రికాలసర్। మిత్రకారణం తత్వం ప్రాప్తవదవ్యత్రిస్వానమాపేతద్విశిష్ట వ్యాప్తిధర్మవ
సంబంధాన్ విభాగత్రాదికం ప్రతీకాలసర్వసమవాయికారణత్రవ తద్విశ్వతప్రఘటిత। మిత్రకారణత్రవసాంభ్రాహ్యాస్
ఇతివాచ్యం॥ సమవాయసంబంధేదివత్తావదకం ప్రతీకాలసర్వసమవాయికారణత్రవపికాలికసంబంధేన కార్యం
ప్రతి। మిత్రకారణాం తవసర్వకార్యాయా ఏవమేవకారణవాత్రి విధాపి। మిత్రకారణాం తవం ప్రమాణం తత్ర

[illegible]
॥ ५३ ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] श्रीलक्ष्मीनृसिंह
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ५३ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఇతరమహాచార్యవ్యాఖ్యానవిరుద్ధత్వం [illegible]   శ్రీ [illegible] ఇత్యాదివ్యవహారః [illegible]

౫౪

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

५५

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

౫౬

తుతవసఏసశ్వసి ష్టతాం ఏత్॥ దితవ్యసమాం ద్రమవత త్రప్రమాంనాం మితవ్యభివతి యుసాంసుఖదలంకాంఙకాంరంనాం తాంవట్టిదకతయాంతత్రిష్టంప్రదశిస్తా॥
అథసుఖతాంవవట్టిగ్నంప్రతిఆత్మత్వ్ర్వకాంకనాంత్రయుంత్రివమాంనాంఘ్రాసారాదుష్ట్రిద్వవృఘాంవరాంథరాస్మథరాస్మృతియథాంక్రమంశరాస్మథర్త్తన్త్ర
సాంథరతాంవదిఙ్ఞ్ఞాంగుభవవిహాంత రృష్టకరాత్మనంసమవాంయుసంబంధె రమిత్రకాంరనాంతాంవశ్వరతయాం అత్రిప్రసంగాంభ్రాంవాంతాఉష్ణాం త్రి
వకాంరాంర్వనంసమవాంయికాంరనం రయుమవీతాంవృత్తవ్రత్తివ్ • తత్రవృత్తిక్తృసమవిత ప్రతితత్రవృత్తిత్వాగసమవాంయికాంరనాంత్వమాంచాంయు
వఖావవరక్షతాంవదితిదిగ్గాంవత్రవాంతం॥ ఆత్రివమాంత్రీవత్త్రిఖాంత్రింసమవాంయికాంరనాంకాంరవితాంవృత్తిదకత్వరయుమైరతాంవవ్న
కాంరవికాంరనాంభూంవకాంవవశ్వికతాంవ్కంగాదాంతాంవతాంలనత్రృరదవత్రొర్వాంతంవత్వఖన్రఅత్వత్వాదిగాంరమిత్రతాంవృద్రవ
త్రపసంగవిశవంశాంఇతివాంశేదంవాంవపవిలఘుభూంతథర్మకాంరనాంతాంవదిదక్రిసంఖ్యవతివాంవపవథర్మనాంకాంరనాంతాంయాం॥ క
లృగాంయుంకాలతెసదయాంవతాంవ్వవం॥ వమానకంతకన॥ మురసిఖఙ్గ్రుప్రాంత్మత్రివాంశ్రేనాయజిజ్ఞ్తరతాంవవట్టిగ్నంప్రతిఅత్మత్రివ్రజ్రాంత్వంత్వ
మాంనశ్వరకమితగుతధాంవాంవత్తవఙాంశ్రేం • భగవదాంత్మగాంధార ద్రవ్యమాంనాంభాంవాంవిశ్వశఆప్రవంనయాంశవరయుల
ఉంతాంవాంత్రిత్రవృత్తిప్రవరశ్రాంతవవియతాంవదిశ్రీతాంవాంత్మపదవవశవాంరఇతిభూంవం॥ గుతమాంనయాంశవరసుఖాం దవ్య

పృత్తి కుత్రాం [illegible] అవృత్తి [illegible] గ్రప [illegible] తవ్యగవ్యప్యరు [illegible]
[illegible] వ్యప్యరు [illegible] వత్రా [illegible] తవ్యత [illegible] పదిత [illegible]
[illegible] అర్థ [illegible] అవృత్తి [illegible] వదిత [illegible]
[illegible] సుత్రేపద [illegible] త్రత్తుపి [illegible] తవ్యగ విరసా
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

५७

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

౪౮

తత్ర విప్రయాత ।సంబంధే ఽసుఖవ ఇతి తాంత్యేష విప్రయుక్తే తత్సాం తాం ఇకే తం ప్రతా ప్రసతాం ప్రకాం కరికాం కాంభాం వత్రా
వకల్కః॥ అత్ర ఽసాఽప్పా వాం గాం ఖికరం ప్రపుటిత కాం కర్కాం కాం ఖాం వేకపోం ద్యసుఖపూర్వాత్రరంపతాం వాం విషంయ తాసంబంధెకప్త్రత్వా
పత్త్రరవాకండితావర్తుః కత్వకాంఖవన్యప్రషైతసత్వాదిత్రయాంతరకవ్యక్తం వర్తతాంకాంసుపర్వపివ్యాకంకాం రాకతాయతభూర్కిసవాం యమృ
త్రసాంవాకాం దికరణ్యప్రతాప్రసత్యేభితదతుకేశచైత్రవ్యపుత్రం కాతకాంతన్నైత్రసుఖపోష్యరంవాం రంయతత్పురుషాయాత్వకవెశ్వపురుష
పృథకఅరంతకాంద్యకాం రంభాం వకల్పకగాం రవాంత్సుపవాయిఖితసాం పాంకాం దికరణ్యప్రత్వాసత్యాతయాంపాదేఖవదత్తవకల్పకాం దిత్వా
వఇతిద్వేయం॥ ఇతి యాం గాం పెతకవత్కేయాం దాంషత్కసాం త్రకల్పకాం కాతిపూం బియాతంకత్వస్యతికసుతద్వైత్రత్రష్పూంతతద్రష్టెకపూం
పాంవృపక్తత్రైతకప్రవ్యవవరంపకక్కత్రత్రాం కాంసుగతిరతఅపంకతశాంకచైతికయిమతిఅకధర్వర్తంతథాశ్రవదితపయాంతకపకసక్తిచైతన్యో
చైత్రకాంతకప్రత్వక్షత్వమూర్తంతత్రభూంతుంప్రదర్శనయాన్న కృతమాంకోం మకసఇతితత్త్రత్వక్షే తిజిజ్ఞాసాంధిత్రత్వర్కాంసుపపత్తె రితుర్వర్త్యకకు
పుకసాంఅగయిత్వమివాంకద్వాంత్వత్తుతితపంతవాం పతిఅస్రవత్వేతఇతిఅయాంగపదత్వ కాంకరాంతకూంగయిత్వమిహాంతిథితఇతిగ్రంథెక
మకసాం అగయిత్వకసాంధఇ త్వప్రతఇ త్వక్కక॥ । కాంవిశ్వం కతెరకృతి విజ్ఞాసశె వెతిఅత్మకరం పగాంసపిత్రేష్పుత్తాపకాత్రైతి
ఉక్తంవస్తుపూంత్రస్యవత్తస్య తవి వాంత్రసుత్తకసూంపతాబ దితధ్వియం అత్రజిజ్ఞాసవత్సం ప్రమేయత్వస్య వ్యాపకంకవెతత్వత్రతివ

౪౮

త్రిః అత్ర విధిహాం ఇయోర్గాం వాక్యస్య శేషే ధర్మాంశత్వేన యుక్తం స్యాదితి దేవయం ద్వివిధం విజ్ఞానం ప్రవృత్తివిజ్ఞానం ఆలయవిజ్ఞానం చేతి తత్
త్ర ఘట ఇతి ప్రవృత్తి విజ్ఞానం అహం అహం ఇత్యాలయ విజ్ఞానం తదేవాత్మా తస్య విజ్ఞానస్య సుషుప్తౌ ఆత్మనః ధ్వంసప్ర
రోప్యత్వ స్వ విజ్ఞానస్య క్షణికత్వేనాత్మా ద్విజ్ఞానాంతరస్య చేతదానీముత్పత్తేరభావాదత్ర ఆహ పూర్వపూర్వ ఉత్తరోత్తర విజ్ఞానస్య క్షణికత్వే తదా
త్రితత్సంస్కారస్యావిచ్ఛిన్నత్వాత్ తత్కాలాంతరే స్మరణం సంభవతీత్యాశంకాం పరిహరతి విజ్ఞానమదన్నతి విజ్ఞానస్య సవిషయకత్వం యుక్తం వద్వ
ష ఇయుక్త్వం వాచ్యం ప్రతమితి వికల్ప్య ఆద్యం దూషయతి ద్వితీయం తావత్సహం ఇయుక్తం విదితి ఆత్మస్వరూప విజ్ఞానస్య సవిషయకత్వే దూ
ష ఇంతరమాహ సుషుప్తావితి శంకతే తదానీమ్ ఇతి రాగాద్యాకారాః క్షుభిత వితన్వంతి ఇతి విజ్ఞాన సంతతిః ప్రకాశత్వే జ్ఞానత్వే జ్ఞానత్వ
స్య సవిషయకత్వ వ్యాప్యత్వాదిత్యత్ర ... మానాభావాదిత్యత్ర జ్ఞానత్వే సామాన్యాకారస్య విజ్ఞానాంతరస్య సత్త్వం అతిరిక్తత్వం వా
యోంతమి తావికల్ప్య ఆద్యం దూషయతి ... సహ ఇత్యేవ ... సముదాయ పరలంబన ఇతి ఫలపేతా విత్తి సముదాయ పరలంబన ఇత్యర్థః ధర్మస్య
దితి తదభిన్నాభిన్నస్య తదభిన్నత్వనియమాదిత్యాహ వక్ష్యత ఏతదేవోపపాదయతి స్వరూపతో విజ్ఞానస్య ఆత్మ విజ్ఞానస్య రూపస్య ప్రవృత్తి
ధర్మాది విశేషాంతరకత్వాన్ నీలాకారః పీతాకారః శబ్దపక్ష ఏవ భేద ఉత్తంత తత్ర ధర్మయో ... ఫలత్వ ప్రత్యయోర్భేదాం

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

భావాదివత్వంకురాఖున్తృత్వః కర్తృదూలపత్వంతమాలప్రాంతు కత్వం కల్పవిత్రప్రమాణాబాధాదితి భావః [illegible] యద్యపి తత్తత్కర్మణా తేషాం

పేత్రివేదగతక్ష్మాణి కర్తృదూలపత్వంతదుమౌ తు తత్త్వమాలపత్వంతదులత్వం ప్రతిపాదితత్వమాలక్ష్య శబ్దత్వాత్ వ [illegible]

ప్రత్యయవిప్రతిపత్తిరిత్యుక్తం కర్తృత్వాదిత్యర్థః శరీరసలిలసంయోగాదితి నను కర్తృత్వ [illegible]

కర్తృత్వప్రసక్తి కర్తృదూలపత్వాత్ తత్త్వకల్పనా లక్షణకర్తృదూలపత్వాది కరణత్వాత్ [illegible]

తస్య కరణమితి భావః [illegible] కర్తృదూలపత్వాదిత్యుక్తం శరీరసలిలసంయోగాదితి కర్తృదూలపత్వాత్ తత్త్వమితి [illegible]

శరీరసంయోగ [illegible] కర్తృదూలపత్వాదిత్యుక్తం కర్తృత్వాత్ తదభావాదిత్యర్థః శరీరసలిలసంయోగా

దిత్యాదిత్యుక్తం కర్తృదూలపత్వాత్ తత్త్వకల్పనా కర్తృదూలపత్వాత్ తస్య ప్రత్యక్షశరీరసలిలసంయో

గత్వాదిత్యర్థః తత్త్వకల్పనా [illegible] ప్రత్యక్షత్వాదిత్యుక్తం [illegible]

లక్షణత్వాదిత్యాది కర్తృత్వప్రత్యక్షశరీరసలిలసంయోగాదిత్యాది కర్తృదూలపత్వాత్ [illegible]

కర్తృదూలపత్వాన్మివప్రత్యక్షత్వాత్ [illegible] సలిలపరమాణుమాత్రవృత్తిత్వాత్ [illegible]

పరమాణుమాత్రవృత్తిత్వాత్ [illegible] తస్య నిత్యత్వాదిత్యుక్తం తత్వభేదానుపపత్తేః ప్రత్యక్షత్వాత్

ఘటాభేదస్య తత్త్వే ఘటత్వాభావ [illegible] త్ యా ప్రతియోగితావచ్ఛేదకప్రతీతివిషయం యుక్తమితి వాచ్యం తత్ర సాత్త్వికపక్షే
ఘటత్వేఘటత్వాభావే ఘటత్వాత్మకత్వ సత్త్వేతత్ర ఘటత్వేఘటత్వాభావ [illegible] తస్య [illegible] వ్యాప్యత్వ ప్రతిసత్త్వే క్రమేణ
విశేషణ [illegible] యాప్య [illegible] కస్మిన్ సాధ్యసామానాధికరణ్యం చ విరుద్ధమతస్తద్దయితి తదభిప్రాయేణ ఏకస్మిన్నేక
౦గ ఘటసామానాధికరణ్యాభావ [illegible] విశిష్టతయా ఘటత్వే తత్త్వే బాధకాభావాత్ [illegible] పరికల్పనే ఘటత్వ
ఘటాదిత్వే [illegible] సామానాధికరణ్య [illegible] తత్ప్రతి ధర్మధర్మిణో రభేదాదితి తత్ర ఘటత్వం [illegible]
విప్రతిపత్తి [illegible] ధర్మధర్మిణో రభేదస్య వక్తుమశక్యత్వాదితి [illegible] అస్తు తర్హి [illegible]
[illegible] ఆత్మత్వ [illegible] విశిష్ట స్వరూప [illegible] విశిష్టస్వరూపత్వ [illegible]
[illegible] వృత్తిత్వ [illegible]
[illegible] స్వరూప [illegible]
[illegible] వృత్తిత్వ [illegible]

౬౦

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

దమితిరూపస్యపుత్వధర్మయా అప్రతిప్రయత్నవినాశిరూపప్రకృతయా తిష్ఠావః॥ స్వాంశాన్మహతోంశాన్ప్రయుక్తం ముహుః ప్రసంగత [illegible] పూర్వా
క్షత్రకర్తాఽవిలక్షణస్య కార్యస్య తత్వస్య ధర్మైః పక్షత్వమస్య యుక్తత్వాదితి ధర్మః॥ ప్రకృతిరితి మూలప్రకృతిరితి ధర్మః॥ కర్తేతి కర్తృత్వం బాహ్యకర్తృత్వ
నాం తః॥ కరణాపరిణామిత్వం అనుకూలకృతిమత్వలక్షణం కర్తృత్వం ప్రకృతౌ అంతఃకరణధర్మత్వాదితి [illegible] పుష్కరపలాశవదితి పత్రవద్వదితి
తద్ధర్మయుక్తప్రకృతి మధ్యస్థత్వం భవతీత్యర్థః పురుషః కర్తృత్వ వదాప్రకృత్యా భవతీత్యర్థః తద్ధర్మోపపురుషః కర్తృత్వా
పవాదాభావాన్ [illegible] యుక్తప్రకృత్యా తత్రపురుషస్య [illegible] ధర్మ [illegible] తత్వసత్వ [illegible] రసిద్ధిరత ఆహ [illegible] ప్రమా
భవతి తద్ధర్మః తస్యపురుషస్య [illegible] దిత్యర్థః [illegible] పురుషస్య [illegible] భావ [illegible] ఆహ [illegible] సిద్ధస్య [illegible]
సంయుక్తభావాద్రూపసంబంధాదిత్యర్థః॥ ప్రకృతిరితి మూలప్రకృతిరితి ధర్మః॥ పురుషస్య కర్తృత్వాభావేత తత్ర [illegible]
ధర్మారుకృతత్వభావాత్॥ తదధికరణాదుఃఖయోః [illegible] సత్రత్వద్భవంగరూపత్వాత్ పురుషస్య [illegible] వ తదాహ [illegible]
త్వసతాపఘావితియుక్తిసతాపసతాపఘావితద్ధర్మయుక్తిసత్వ [illegible] యా [illegible] ప్రకృతియా [illegible] యుక్తయ
తాంవిపరిణామసంబంధాఘటాదివిషయస్య [illegible] పరిణామయుక్తప్రకృతిత్వ [illegible] సంబంధాత్ పురుషస్య పుర

[illegible] స్వరూప [illegible] పురుషస్య [illegible] బుద్ధి [illegible] తత్ర [illegible] అయం [illegible] రూపస్య [illegible]
విషయ [illegible] పురుషస్య [illegible] సంబంధ [illegible] పుంసః [illegible]
[illegible] పురుషస్య [illegible] సంబంధ [illegible] విషయ [illegible]
[illegible] సంబంధ [illegible] బుద్ధి [illegible] సంబంధః బుద్ధి పురుష [illegible]
[illegible] పురుషస్య [illegible] విషయ [illegible] విషయ [illegible] బంధ [illegible]
[illegible] పురుషస్య [illegible] బంధ [illegible] పురుషస్య [illegible] విషయ [illegible] సంబంధ [illegible]
[illegible] విషయస్య [illegible] విషయస్య [illegible]
[illegible] బుద్ధి [illegible]
[illegible] బుద్ధి [illegible] బుద్ధి పురుష [illegible]
[illegible] బుద్ధి [illegible] బుద్ధి [illegible]
[illegible] పురుష సంబంధ [illegible] బుద్ధి [illegible] బంధ [illegible] బుద్ధి పురుష [illegible]

[illegible] పురుషప [illegible] యిం [illegible] యద [illegible]

[illegible] పురుష [illegible] సంబంధయి [illegible]

[illegible] పురుష [illegible] పురుష [illegible] సంబంధ [illegible]

[illegible] పురుషస [illegible] సంబంధయి [illegible]

[illegible]

[illegible] ఉపలబ్ధి [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

యుతం అనుఘా ... [illegible] ...
సుమిత్రాలో ... దురవ్వరతయా ... [illegible] ...
సుపలక్షిత ... [illegible] ...
ప్రతిపక్షం లక్షయతి ... [illegible] ...
సుమిత్రావా ... [illegible] ...
[illegible]

टिप्पणी

[illegible]
[illegible]
[illegible] ౯౩
[illegible] ౭౯౦౭
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ౬౫

[illegible]

వాప్యత్వమాపాదాయత్తాదప్రశస్తత్వేన కరణానాం సుఖవత్వవ్యాప్యప్రజాతిమత్వం వివక్షణీయం [illegible]

గం తస్మాత్ ప్రత్యేకమన్యత్వేన ఏతదనుపమితా వేదాపతిమన్యత్వేన [illegible]

త్రమపపత్తేః [illegible] విభాగానుపపత్తేః క్రియా విశేషానుపపత్తేః [illegible]

తత్రాపి వస్తుతయాత్తుః ఘటతి వాప్యత్వాకరణీయత్వే [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సురజిత వదితా [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (12 handwritten lines)

६२

సుపప్త్రి [illegible] ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible] సమితల్వ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ష్యాదినా ప్రత్య [illegible] పత్తిరపి సంభవతి తత్ర [illegible] సుషుప్త్యవచ్ఛేదే [illegible] జ్ఞానా
త్పత్తి [illegible] తత్ర [illegible] తదా [illegible] తస్య [illegible]
[illegible] సుషుప్తి [illegible]
[illegible] తతః [illegible] తతః ఆత్మ
[illegible] సుషుప్తిః [illegible] సుషు
ప్త్యవచ్ఛే [illegible] ఆత్మమనః [illegible]
[illegible] ఆత్మమనః [illegible]
[illegible] ఆత్మమనః [illegible]
[illegible] सुषुप्ति [illegible] प्रत्यक्षापत्तिश्च यावश्यमनःसंयोगादीनां न हेतुत्वं विजातीयात्ममनःसंयोगस्य हेतुत्वे नैव नश्चय
स्वारणात् नचैव जाये चात्ममनःसंयोगादेरवच्छेदकतासंबन्धेन हेतुत्वापेक्षया समवायेनात्ममनःसंयोगस्य हेतुत्वे लाघ ६८
म

ఘటాత్వవ్యాప్యస్సంయోగాదినా [illegible] ఘటత్వవ్యాప్యత్వాదినా మగాత్రః [illegible] దప్రతిబంధకత్వకల్పనే గౌరవాచ్చ [illegible] యత్ర మనః త్రయం ౬ ।
యాం పురీతత్సంయోగాభావే నాసుషుప్తిః [illegible] తం పురీతతి క్రియయా [illegible] ఆత్మసంయుక్తే మనసి పురీతత్సంయోగాభావాన్ సుషు
ప్తిః తత్ర [illegible] పత్తివారణాయాత్మవ్యాప్యస్సంయోగా [illegible] తత్వమిత్ [illegible] ॥ పురీతతి క్రియయా [illegible] మనసి పురీతత్సం
యోగస్య సుషుప్తిత్వాత్ [illegible] ॥ అత ఏవ తత్వవిశిష్టత్వమనః పురీతతి మనః ప్రవిశత్తత్ర [illegible] గృహీత [illegible]
[illegible] గ్రాహ్య [illegible] వత్ర [illegible] ॥ [illegible] వర్ణ [illegible] ॥ [illegible]
ఏవమింత [illegible] ॥ [illegible] స్సంయోగా [illegible] విశేష [illegible] కార [illegible] దితి [illegible]
తాదాత్మ్యకారకం ॥ స్వరూపమ్ ఘటప్రకారకం [illegible] ఘటప్రకారకం [illegible]
త్రయం [illegible] ఘటత్వం [illegible] ప్రకారక [illegible] త్వప్రకారక [illegible] విశేష [illegible]
[illegible] ఘటత్వ [illegible] ప్రకారక [illegible] ఘటత్వవిశిష్ట [illegible] వః [illegible]
[illegible] ॥ [illegible] విశిష్ట [illegible] ॥ [illegible]

ఘటఘటత్వయోః ప్రతియోగితా ప్రకారతాశ్రయత్వం లబ్ధం తథా ఘటే ఘటత్వమితి విశిష్టబుద్ధిస్థలే సంసర్గవిషయతాశ్రయత్వ ... వ్యక్తిత్వకల్పకస్య ఇతి విషయతావచ్ఛిన్నత్వ

తియా విషయతా ఏవ తత్ర లింగత్వాభావాత్ ... కల్పకస్య ఘటత్వావచ్ఛిన్నగామిత్వ ... వస్తుతః విషయతావచ్ఛిన్నత్వమపి ఘటత్వావచ్ఛిన్నత్వం ప్రయోగ ...

వ్యక్తేర్విశేష్యత్వం ప్రయోగసంబంధ ... తత్ర విశేష్యతాయాః ... విశిష్టత్వ ... సంసర్గ ... వైశిష్ట్యావగాహిత్వ ...

వశాత్ ... కల్పకస్య విశేష్యతా ... విశిష్టావగాహి ... విశిష్టబుద్ధిత్వ ... విశేష్యతా ... తత్ర ... విశేష్యత్వాభావ ... తస్యాపి ...

విశిష్టావగాహిత్వ ... ఏవం సతి ... విశేష్యతా ... విశిష్టావగాహి ... ఏవం సతి ... తదేవ ... విషయ

తత్ర ... వ్యక్తి కల్పకస్య ... రూపం తల్లక్షణం తు ప్రకారతా ... ప్రతియోగిత్వ ... వ్యక్తి కల్పక ...

... తత్ర ... విశిష్టావగాహి ... విశేష్యతావగాహి ... భవతి తల్లక్షణం ... ప్రత్యక్ష ...

ఘటత్వావగాహిత్వేన ... ప్రతియోగిత్వ ... ఘటత్వ ... ప్రకారప్రత్యక్ష ... విశిష్ట ...

విశిష్టబుద్ధిం ... భవతి ... విశేష్య ... విశేష్యతా ... వ్యక్తికల్పక ... ప్రత్యక్ష ... ఘటో ...

ప్రత్యక్షమితి సమానాధికరణం ... తత్ర ఘటః ... ప్రతియోగితావచ్ఛేదక ... విశిష్ట ... విశేష్యతా ...

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] 20

दिनकरीप्रत्यक्षत्रितीय

परिच्छेदः आनंदाश्रम

[illegible]

द्विनकरिप्रयक्षपत्रीती

य्यपरिछेदः श्रीरामायन

दिनकरीमञ्जरी

अथपरिछेदः ...

[illegible]

श्रीलक्ष्मीपार्थ

[illegible]

[illegible]

[illegible] ప్రతియోగి [illegible] గంధవదన్యోన్యాభావ [illegible]

ప్రతియోగి [illegible] [illegible] గంధవదన్యోన్యాభావ [illegible] మితి వాచ్యం॥ ప్రతియోగి [illegible]

[illegible] భావప్రతియోగి [illegible] ప్రతియోగి [illegible]

[illegible]

[illegible] భావప్రతియోగి [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

పిశాచవృత్తిత్వప్రతియోగ్యనుపలంభవత్యపి తత్త్వవత్యపి తత్త్వపిశాచస్తంభపిశాచప్రతియోగికపిశాచస్తంభభేదప్రతియోగికప్రత్యక్షప్రత్యక్షోపపాదనాయ యోగ్యత్వేదం
తత్త్వప్రతియోగిత్వమితి॥ అనుపలంభే విరోధ్యభావప్రవిరుద్ధప్రతియోగికత్వావిశిష్టస్యతత్త్వతత్రాభావాదతిభావః॥ ఉపాదయోగ్యానుపలంభత్వాదతిసంభావన
మానం చ తదనుపలంభవత్యపి తత్త్వప్రతియోగికత్వాఘటత్వాత్ తత్రాభావవ్యాప్యమితిభావః॥ ఘటాభావత్వాదివిశిష్టస్యతత్త్వాదావృత్తిత్వసత్త్వే
అనుపలంభవత్యపి తత్త్వప్రతియోగిత్వాభావప్రత్యక్షాపత్తిః ఏవం స్తంభపిశాచభేదప్రత్యక్షాభావప్రత్యక్షత్వాభావప్రసంగ ప్రత్యక్షాపత్తిరత
ఆహ॥ తదుపాదానమితి॥ అనుపదిశపిశాచాదివిశిష్టప్రతియోగికస్యపిశాచత్వాదిజాతిరభావప్రత్యక్షత్వే విరుద్ధత్వాదిత్యాశయః॥
ప్రతియోగికత్వప్రత్యక్షవిషయః॥ తదభావత్వవిరుద్ధప్రతియోగితాఘటకత్వప్రతియోగివృత్తిధర్మావచ్ఛిన్నత్వసంబంధప్రత్యక్షత్వేన
జాతిత్వవిశిష్టప్రతియోగివృత్తిత్వస్యానుపలంభవత్యపి తత్త్వస్యానుపత్త్యావృత్తిత్వాదావృత్తిత్వప్రతియోగివృత్తిధర్మావచ్ఛిన్నత్వాభా
వాదితి భావః॥ ఘటత్వాదిప్రకారకయోగ్యత్వప్రతియోగిత్వసంబంధప్రతియోగికః తద్విశేషణయోగ్యానుపలంభస్యాభావాదితి
ప్రత్యక్షప్రత్యక్షత్వం పూర్వోక్తప్రతియోగ్యనుపలంభప్రతియోగితావచ్ఛేదకతాసంబంధేనాపత్తిరూపా తత్త్వప్రత్యక్షానుపపత్తి
రితి పరిహారాయ తదుపాదానప్రతియోగికత్వాత్ ప్రతియోగిప్రత్యక్షసంభవాదిత్యాశయః ప్రతియోగికత్వప్రత్యక్షసంభవాదితి దుష్టత్వ
సమాధానంతాదృశప్రతియోగ్యాదిదోషతత్త్వశాస్త్రాదిప్రత్యక్షవిషయతావచ్ఛిన్నప్రత్యక్షత్వేన గురుత్వాదిత్యాభావ

సార సంగ్రహ

ప్రత్యక్షాపారనిశ్చయస్య సామాన్యాకారతద్ధికరణేతత్తత్ప్రతియోగికత్వనియోగాత్ప్రతియోగ్యవలంబకస్యపాతత్తానిష్పత్త్యాశ్యాదిత్యవచ్ఛిన్నయావాన్ సంసర్గాభావ
త్వంగలితాభావమావ్యాపనస్య సత్వప్రతియోగిత్వేనాభావత్వవ్యాప్తప్రతియోగిత్వంగతియోగ్యమాత్రాపట్టస్యప్రతియోగితాకత్వవిశిష్టః
అత్రప్రతియోగిసామాన్యాభావవారణాయమాత్రేతి గుణత్వవత్త్వతోభావవారణాయ విశిష్టప్రతియోగిపదం గుణపదత్వవిశిష్ట తదావచ్ఛిన్నాభావవారణా
యవిశిష్టపదమాత్రేతి॥ అధికరణం యోగ్యత్వమితి న్యాయాద్యధికరణావృత్తిత్వమిత్యర్థః అత్యంతాభావగతవ్యాప్యత్వ ఘటాభావవిశిష్టప్రదర్శ
కః సత్త్వం భవతి వావృత్తిత్వే విశిష్టాభావప్రత్యక్షనిత్యత్వం॥ అయోగ్యత్వాభావయోగ్యత్వత్రయాణం నిష్పత్తి ప్రతియోగితాక
త్వవిశిష్ట శక్తయోగ్యధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకత్వం అయతరధివత్తిత్వేపి తాదాత్మ్యావచ్ఛిన్నాభావప్రతియోగ్యత్వాభావయోః
ప్రతిబంధే త్రిధాప్యవపత్తేరితరాభావప్రసక్తః ధూమవత్త్వావ్యాప్తావచ్ఛిన్నయో వింద్రియయోగ్యత్వాభావాదప్రతియోగిత్వవ్యక్తధర్మసంసర్గ
అతఏవ॥ వ్యాప్తిపక్షధర్మత్వం ఇతియత్వపధూమవత్త్వాదియం ప్రియప్రతియోగితత్వాభావాత్తం తత్వప్రత్యక్షయుక్తం తథాపి సంయోగ
సంబంధియః ప్రియప్రతియోగితత్వాత్తం తత్ప్రత్యక్షమయుక్తం తథాపి సంయోగసంబంధియం ప్రియప్రతియోగితపాత్రప్రతియోగితం ప్రియసంయోగ్యతావి
శేషణసంబంధేనప్రకారాదిధూమతథా మహావరిః ప్రత్యక్షసత్త్వతా సత్ప్రత్యక్షసామాన్యస్వరూపం అత్రయసవత్వయం ప్రియసంబంధసామాన్యం
ప్రత్యక్షసత్త్వత్వమయవలితత్వవిపత్తి ధర్మగుణయత్రయోగ్యత్వం సర్వధూమమయివిశేషణంత్వత్రవత్వం సంయోగాదిరూపిణాదివ్యాపక
సామాన్యయయం ప్రియసంబంధం విశేషణత్వప్రకారకసంధూమతావచ్ఛిన్నధూమత్వంతత్సంబంధవత్వంతరాసామాన్యలక్ష

లక్షణాయా జ్ఞానపత్తిః ఇచేత దాం ధూమః ధూమః ఇదాం త్రియ సంబంధః జ్ఞానః లక్షణాత్రక సంకేత ష్టస్య ధూమ స్య సత్త్వాత్ యత్త తత్ర కక్షణ స్యా వా ఇవ లక్షణా

టః వ జ్ఞానస్యప్రత్యక్షత్వేవికల్పాయితి వాచ్యం॥ తత్ జ్ఞానస్య జ్ఞానధారాః ప్రతిబంధ సంకేతస్య పదిత్వత ఆపాః॥ తత్ర అపర్యాయితల అత్ర సంకేతస్య త్ప్రావి

ఆప్ర విధం సా ఘుటాకత్ప్రభ్రమా ధ్వంసా ధ్వంసావధారత్ర ధూమ ప్రత్యక్షస్య గమాదాయి తదా తత్త్వే తాదవ స్యమితివా చ్యా యిదము

లక్షణం యత్ర ధ ద్వ్యస్య ఇవ ధూమ ఇవ ధూమ ఇత్యాది వ్యాప్యా ధూమ ప్రత్యక్షస్య తప్రా కత్రిణం తత్ర ధూమ త్వసామా ఇవ లక్షణా

జ్ఞానపత్తిరస్య సామాన్య లక్షణా ఘటే జ్ఞాన తద్వంత్రియ జ్ఞానస్య సంబంధ తత్ర జ్ఞాన ఇదం సంబంధః జ్ఞానః త్రిసా

తత్ర జ్ఞాన సద్భావ ఇత్యుక్త్వ జ్ఞాన తత్త్వ ప్రకృతం తద నాజ్ఞాయత్తం చిదనా ధూమ ప్రత్యక్షం జ్ఞానవత్ త్వసామాన్య లక్షణాయా సకలానాం ధూమానాం

జ్ఞాదూమ స ప్రత్యక్ష సామా ఇసా ఇవ సంబంధ స్య జ్ఞానమ జ్ఞానత్వసంబంధ అభావాభావ ఇతి ఆపాయ దిత తధూమ వహ్నిం త్రియా సా మా ఇవ లక్షణా

యాం జ్ఞాన జ్ఞానఇతి ప్రత్యక్షం ఇసామా ఇవ లక్షణాత్ జ్ఞాన ఇతి సా తద్యాప్య యితివా చ్యం॥ ఆసత్తిరత్రయా సంయా ఇవ లక్షణా

ధూమ ఇతి సామా ఇచ యతి పరం త్వదృష్ట విధా ఇవ లక్షణాత్ జ్ఞాన యం భూతలాదీనా మిత్యాదినా సంయా ఇత ఘటా జాధికర

నాం ప్రవావ్యం తరపరిగ్రహః అత్ర ఇదం ఘటాభావ ఇతి జ్ఞానాయమా ఇత్యం సామా ఇవ తత్ర ప్రత్యక్ష ధ్వయి తల ధ ఇవ ఇత్యాదౌ ప్రత్యా

సస్య సఘట తత్ప్రమా ఇవ ప్రత్యక్షత్వ సంభవా ఇతి ఘటాభావ త్వమా ఇదమా ఇత సంబంధ ఇతి అఇవధా సమవాయ ఇత్యాహ ఇవ వతి తధాబఘటితత్వస లవరంపరయా జ్ఞానం

లాదా వ జ్ఞానా వత్ర ఇమా ఘటాభావ సంగతిః ఇత సంబంధ ఇత అభావా సమవాయ జ్ఞానః ప్రసార భూతఘటి తత్పద సామా ఇవ ప్రత్యక్షత్వా నాం లా

22 పరయాం

ది ప్రత్యాసత్తిరితి భావః । కించ ప్రత్యాసత్తి ॥ ఏవంచేత్ స్వవిశేష్యకత్వం చేతి సంయోగాదివృత్తియితి యదుపాదానం తత్ ॥ సామాన్యలక్షణా ఘటవిశేష్యకత్వేన తద్విషయకసంయోగ
సవిశేష్యకత్వవిశిష్టజ్ఞానం తత్ర సంయుక్తసంయోగాదయః పదార్థాః ఇత్యత్ర ప్రసంగస్య భావాదితి తథా స్వసంబంధ్రూపత్వే ప్రత్యక్షమేవ అత్ర ప్రత్య
క్షం ధర్మి ॥ ఏవం తత్ర స్వసమవాయసమవాయాదిసంబంధేన ఘటత్వాదేః విశేషణత్వేనైవ ప్రత్యక్షప్రత్యక్షాదిసంబంధవత్తిత్వాభావే
స్వసమవాయసమవాయాదిఘటత్వం చేదాదేశే జ్ఞానం కింతు తద్ఘటేవ సమవాయాదిజ్ఞానతః తదుత్తరమపి తద్ఘటాత్
యత్వేన విజ్ఞానే సర్వేషాం ఘటానాం సంఘటత్వప్రకారకసత్త్వజ్ఞానవిషయత్వసంభవాత్ ॥ ఏవం జ్ఞానీయమానే సామాన్యప్ర
త్యాసత్తిత్వం ప్రత్యయవిశేష్యకజ్ఞానే సమానప్రకారకసత్త్వవ్యాప్తత్వం తదాశ్రయత్వం సర్వవ్యక్తిప్రకారకసంయోగపత్రయా
కారకం జ్ఞానే సర్వప్రకారకత్వప్రకారకత్వం సత్త్వప్రత్యాసత్తిప్రకారకసంవిత్తత్త్వప్రకారకత్వమితి వృత్తీరిత్యాద్యపదార్థాః
ప్రకారకం విషయకం జ్ఞానం తత్ర ప్రయోజనం విశేష్యకసామాన్యప్రకారకజ్ఞానమితి తస్య సామాన్యవిషయకజ్ఞా
నమితి తత్ర సామాన్యవిషయకం జ్ఞానం తత్ప్రత్యాసత్తిత్వాభావాదితి పరామర్శః । తత్ర సంబంధః విశేష్యకత్వం తత్ర
దృశ్యమానత్వం జ్ఞానవిశేష్యకం తత్ప్రత్యక్షత్వం తత్ర విశేష్యతా విశిష్టత్వ(?) తత్ప్రకారకత్వం విశేష్యక
చక్షుస్సంయోగాభావాత్ సర్వజ్ఞానసాధారణ్యం స్వరూపసాధారణ్యం సామాన్యజ్ఞానమాత్రం ప్రత్యాసత్తిః తథా చ ఘటత్వప్రకారకత్వ
తాదృశవిషయకం ఘటత్వజ్ఞానం తత్ర సంయోగ తాదృశవిశేష్యకం స్వప్రకారకం ఘటత్వప్రయుక్తం తాదృశవిషయకం స్వసంబంధః స్వవిషయ

ఘటత్వావత్త్రియత్వాచకారణతావచ్ఛేదకస్సంబంధశ్చ తస్య స్వభావాంగాదిత్యాశంక్య
వాంశలావిశేషితత్వయం॥ అత్యంతత్వం జన్యత్వవాంత్రి స్వావసక్తేః లాంగుకాంచరవాంశ్రసాధ్యాభావవత్తిత్వాభావప్రసంగస్సాధ్యవత్త్వమాం తదంతర్యుచ్యతే
తిరాంఘాపద్యోప పరిశ్రమాంః॥ ఇతి రవియత్ర॥ అయమాశయః॥ యదా ఘటచక్రస్యాత్ర ధర్మాంగా పదయాం దాంపాంతి॥ అత్ర లక్షణే స్వరూపం
ఘటయితిరాంక్షిప్తం స్వసమవాయలిలక్షణం తదుక్తౌర్లక్ష్యే ప్రతియోగిత్వ విషయం సంబంధేన ఘటత్వ ఘటావచ్ఛిన్నస్వం వస్త్రత్వరుత్రం
త్రత్ర చమాంగాంఘాపః యాజ్ఞకఘటేఇతి పాంక్షిప్తం భావదత్రీయ వసక్త్యాఘటాంఘాంజకలితయితి పాంతక్ష్వన్త్రిత్వే విలంబనకల్పీ
ఘటాంచసాంవాంకలిత్వాకరణకఘటఘటత్వప్రకారకత్వాంశకపాంక్షిప్తం లక్షణాఘటాంశానావిశేషకపాంకలిఘటాంశకపాంత్వ ఘటలపగపాం
కాంలావాంలికధర్మావచ్ఛిన్నఘటకసాంమాంనాధ్యః సవాంకాంతిత్వం విరహాంతి వేశపాంక్షిప్తం సాంమాంకవసమాంకలిక్షిలాంయాంఘటకలితాంకమితియది
ఘటక రాంతిని స్వరూపాంనిబిడవాం వాంతు కుత్ర అయమాశయః అయమభిమానియః భావి విషయతాంకసంభవత్తిప్రతిలక్ష్యవిషయత్వాంయాంః సం
కకష్టాంశ్రయ వాపలత్వాపదితి॥ ఘటవాంక స్వాంబంధసల్ప్రపాంతత్వాపదితి తథాచప్రతిలక్ష్యతాంవివాప్యత్వేకకీకతే వ్యతత్రదివత్తిపలితాం
వాప్యపలిత్వసంబంధోంః స్వాంఘపత్తితి భావః॥ అనుపస్థితత్వాదితి తథాచధర్మితావచ్ఛిన్నభావాన్యలదివైశిష్ట్యాపివాప్యపలిత్వసంశయస్సంభ
వతితి భావః॥ ఉక్తలక్షణాంకిఘటాంయుమాంపం పవమిత్యాదినా ఘటంసాధ్యతిపంచకటండసల్పాంక్షిప్తం ఘటంయాంపాంకాంపస్థితసాంకభాం
కంకసాధ్యసాంకభాంఘటకస్యప్రస్యకృతాంభావాంకః॥ ఇతిలక్షణాంశకఘటత్వప్రకారకత్వాంశకప్రతిలక్షణసామగ్ర్యం సంపాంకాంతగాంవిరహాంకాంసా
శభాంకలిలక్ష్యాంయాంపిసకభఘాంకసంభవతితి భావః సుకభపంచకమిత్యాదినాం శకభాంతిభాంకః ఘటకత్వాదినాంమాంకలిలక్షణాంచ

సంభవతి సౌరభస్య స్వప్రకారకత్వాకారకప్రత్యక్షే సౌరభత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగిత్వాద్గ్రాహ్యాకాంక్షిత ప్రత్యక్షస్య తత్తద్విషయాసాధారణ్యాత్ సంసర్గాంశే స్మైవ తత్సత్వాత్
ఫలత్వకత్వాంశికాకారాంశాప్రత్యక్షవిషయతాయోగ్యత్వం సమానాధికరణ్యం సత్వాత్ తద్భిన్నపదార్థానామ్ అయోగ్యత్వాత్ సౌరభత్వస్య భావ
మితి సద్రూపత్వం సౌరభత్వస్య భావే తద్ధర్మావచ్ఛిన్నలక్షణాయాలక్షణాంశే వతదాం సౌరభత్వాద్ధర్మాంతరస్య అగ్రహాత్ తత్ర యా సామా
న్యలక్షణాయాం తత్ప్రత్యక్షేమితిచేత్ ఆహ భావః సుధర్మాంతరస్య సౌరభత్వాంశే అగ్రహాత్ సౌరభత్వస్య సామాన్యలక్షణాయామేవ సౌరభత్వాదిః భా
న స్యాత్ సౌరభత్వప్రకారకస్య సౌరభవిశిష్టలౌకికప్రత్యక్షత్వావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకసౌరభత్వవిషయతాప్రయోజకాయాః సవిశే
ష సౌరభత్వాదేర్యోగ్యత్వే సామాన్యలక్షణాయాః సౌరభత్వావచ్ఛిన్న సౌరభత్వప్రకారకత్వే తత్ప్రయోజకాభావాత్ జ్ఞానలక్షణాయాః
కారణత్వాంతరకల్పనే గౌరవమిత్యపి సామాన్యప్రకారకత్వస్య సౌరభత్వావచ్ఛేదకత్వప్రతిబంధకత్వం జ్ఞానలక్షణాయాః కారణత్వాం
తరకల్పనే గౌరవం తత్కావిశిష్టజ్ఞానవిషయతావచ్ఛేదకం విశిష్టప్రత్యక్షత్వం జ్ఞానలక్షణాయాః స్మృతివిశిష్టప్రత్యక్షమిత్యప్యత్ర సార్వత్రికః ఏవం చ
త్ర జ్ఞానలక్షణాయాః స్వవిషయవిషయకప్రత్యక్షం ప్రతి సమానాంతరవిశిష్టజ్ఞానకారణతయా సర్వత్ర తత్తత్సంబంధం తజ్జ్ఞాన
లక్షణాజ్ఞానలక్షణయోః ప్రత్యక్షాసాజ్ఞాత్యా సామాన్యలక్షణాయాః స్వవిషయత్వాంశత్వావచ్ఛిన్నసంబంధేన కారణత్వే
త్వ సామాన్యలక్షణాయాః అనుగమ[illegible]వృత్తి అనుగమ విషయతా సంబంధావచ్ఛిన్నాః సర్వత్ర జ్ఞానాదిప్రత్యక్షప్రతిబంధకత్వం

॥ श्रीहयवदनायनमोनमः श्रीलक्ष्मीनृसिंहा ॥